

SULAT NAKAUNA PA MANGA TAU KURINTU 1 KURINTU

Pahāti

Ini in sulat piyarā hi Paul pa manga Almasihin ha dāira Kurintu sambag sin sulat nila kaniya. In Kurintu ini hambuuk dāira dakula', amu in tanyag pasal sin manga hinang kalumuan sin manga tau niya iban mataud ginisan agama in iyaagaran sin manga tau niya.

Na, in manga Almasihin ha Kurintu nagkakaniya-kaniya in pamikil nila. Wayruun kahatulan sin pagtipun-tipun nila iban mataud kahiluhan sin pamikil nila biya' na sin palihālan pasal sin pagtiyaun, sin manga ingat-kapandayan kiyarihil kanila sin Rū sin Tuhan, iban pasal sin pagbuhi' magbalik dayn ha kamatay.

Ha sulat ini hīnduan hi Paul in manga Almasihin ha pasal sin manga kasusahan nila iban siyaway niya sila sabab sin manga hinang nila mangī'.

In Salam-duwaa hi Paul

¹ In sulat ini naug dayn kāku' hi Paul, hambuuk tau napī' sin Tuhan, nahinang hambuuk kiyawakilan sin Panghu' Īsa Almasi. Iban naug da isab dayn ha taymanghud natu' Almasihin, hi Sustinis.

² Hipasampay ku in sulat ini mawn kaniyu manga jamaa Almasihin, suku' sin Tuhan duun ha dāira Kurintu. In kamu yan katān napī' sin Tuhan ha supaya kamu mahinang tau suchi, tau suku' niya tuud, sabab-karna' dayn ha paghambuuk niyu iban hi Īsa Almasi. Iban in kamu yan hangka-akaran iban sin manga tau katān ha sabarang hula', amu in sasuku' sin sumabbut sin ngān sin Panghu' natu' Īsa Almasi, amu in nakura' iyaakaran nila iban iyaakaran taniyu.

³ Mura-murahan bang mayan kamu dihilan da tulung-tabang iban kasannyangan kaagi sin Tuhan, Ama' natu', iban sin Panghu' Īsa Almasi.

Manga Karayawan dayn ha Almasi

⁴ Di' magbugtu' sakahaba' waktu in pagsarang-sukul ku pa Tuhan, sabab sin laggu' sin tulung-tabang kiyarihil niya kaniyu, dayn ha pasal sin paghambuuk niyu iban hi Īsa Almasi.

⁵ Karna' dayn ha paghambuuk niyu iban sin Almasi, simūng in karayawan niyu ha unu-unu katān. Simūng na in panday niyu magnasihat pasal hi Īsa, iban simūng in ingat niyu pasal sin kasabunnalan.

⁶ Naggamut na ha lawm atay niyu in hindu' pasal sin Almasi.

⁷ Hangkan, yan na kaniyu katān in indaginis karayawan ha salugay niyu nagtatagad sin waktu hipanyata' sin Tuhan in Panghu' natu' Īsa Almasi.

⁸ Pahugutun sin Tuhan in iman niyu sampay pa kahinapusan, ha supaya wayruun dusa

makawa' kaniyu bang maabut na in Adlaw Paghukum sin Panghu' natu' hi Īsa Almasi ha manga mānusiya' katān.

⁹ In Tuhan kapangandulan. Siya in nagpi' kaniyu humambuuk ha Anak niya hi Īsa Almasi, amu in Panghu' natu'.

In Pagkawkalu sin Manga Almasihin ha Kurintu

¹⁰ Na, manga taymanghud ku, pagga sibu'-sibu' da kitaniyu gimugunggung ha ngān sin Panghu' natu', Īsa Almasi, junjungun ku kaniyu pagsulut-siyuluti kamu katān ha supaya di' mabahagi' in manga jamaa Almasihin. Paghambuuk kamu tuud. Papagtaayuna niyu in manga pikilan iban isun niyu ha supaya kamu matibuuk tuud.

¹¹ Hangkan aku manga taymanghud nakapamung biya' ha ini kaniyu, pasal awn manga tau dayn ha bāy hi Kaluya in nakasuysuy kaku' pasalan niyu sin awn manga sagga' iban pagkawkalu niyu.

¹² Na, amu in pag'iyannun ku sagga', amuna in bichara niyu pagtaas-tiyaasi pakaniya-pakaniya. Laung sin hambuuk duun kaniyu, “In aku ini agad kan Paul.” Laung isab sin hangka-tau, “In aku kan Apullus.” Laung sin hangka-tau, “In aku kan Pitrus,” iban laung pa isab sin hangka-tau, “In aku ha Almasi.”

¹³ Na, bang bihān in hinang niyu, biya' niyu da piyagsalik-salik in Almasi! Mayta', pangannal niyu, aku hi Paul, in miyatay liyansang pa usuk sabab-karna' niyu? Mayta',

nagpaligu' ka kamu ha supaya awn tanda' sin in kamu suku' ku?

¹⁴ Magsarang-sukul tuud aku pa Tuhan sin wayruun dayn kaniyu in naligu' ku luwal da hi Kirispus kay Gayus.

¹⁵ Hangkan wayruun tau makapamung sin in kamu naligu' ku ha supaya kamu mahinang manga suku' ku.

¹⁶ Ah, na, bunnal isab naligu' ku hi Istipanus iban sin manga katān ha lawm ukuman niya. Sagawa' liyu dayn kanila wayruun na dugaing katumtuman ku naligu' ku.

¹⁷ In daakan kāku' sin Almasi bukun mangligu' ha manga tau. Diyaak niya aku magnasihat sin Bayta' Marayaw ha pasal sin kamatay niya. Iban subay in pagnasihat ku bukun biya' sin ingat-kapandayan sin manga mānusiya' maghimumūngan. Sabab bang ku hinangun in bihān, bukun in nasihat pasal sin maksud sin kamatay sin Almasi in dungugun sin manga tau, sagawa' in ingat-kapandayan ku maghimumūngan. Malayngkan in subay wajib nila dungugun in pasal sin kamatay hi Īsa, sabab amuna yan in makapuas ha manga tau dayn ha hukuman sin Tuhan.

In Kawasa iban Pikilan sin Tuhan duun Kakitaan ha Almasi

¹⁸ Na, in nasihat pasal sin kamatay sin Almasi, hambuuk karupangan bang dungugun sin manga tau, amu in masuku' sin narka' ha susūngun. Sumagawa', ha kitaniyu amu in masuku' sin surga' ha susūngun, kaingatan natu' sin in nasihat ini amuna in magpakita' sin

kawasa sin Tuhan lumappas ha manga mānusiya'.

¹⁹ Sabab kiyasulat ha lawm Kitab in Parman sin Tuhan, amu agi,

“Kangīun ku,” laung sin Tuhan, “in talian sin manga mānusiya' minsan da biya' diin in kalawm sin panali' nila, iban di' ku da gunahun minsan in umbulsatu panghāti sin manga tau taga pangadji'.”

²⁰ Na, pagga bihān in bayta' sin Kitab, biya' diin na in kasūngan sin manga tau malawm in ingat? Biya' diin na in manga tau malawm in pangadji'? Atawa in manga tau mapanday magsual bang ha pikilan sin mānusiya'? Di' na sila manjari sabab piyakita' na sin Tuhan sin in ingat-kapandayan ha lawm dunya ini hambuuk karupangan sadja ha pangatud niya.

²¹ Karna' in Tuhan sangat malawm in pikilan niya, hangkan di' siya maabut sin manga mānusiya' bang dayn ha pikil-akkal nila sadja. Sagawa' napikil sin Tuhan, lappasun in sasuku' sin manga magparachaya sin nasihat namu', amu in itung hambuuk karupangan sin manga tau kaibanan.

²² In manga tau bangsa Yahudi di' magparachaya bang sila di' makakita' mu'jijat, amu in tanda' sin kusug sin Tuhan. Ampa in manga tau bangsa Girik magparachaya sadja ha nasihat, amu in magkugdan iban sin manga pikilan nila malawm.

²³ Sumagawa' in kami piyagnasihat namu' in kamatay sin Almasi ha kalansang kaniya pa

usuk. In nasihat ini karugalan tuud sin manga tau Yahudi iban hambuuk karupangan bang dungugun sin manga tau kaibanan.

²⁴ Sagawa' in sasuku' sin bakas napi' sin Tuhan, sibu' da manga Yahudi iban bukun, magparachaya sin bayta' pasal sin Almasi, sin duun kaniya piyakita' sin Tuhan in kawasa iban pikil-akkal niya.

²⁵ In nasihat pasal sin kamatay sin Almasi bang ha bistahan sin manga tau kaibanan hambuuk karupangan. Sagawa' amuna yan in nagpakita' sin pikil-akkal sin Tuhan, amu in pikil-akkal sangat maladju dayn sin pikil-akkal sin manga mānusiya'. Iban amuna yan in nagpakita' sin kawasa sin Tuhan, amu in kawasa sangat tuud makusug dayn ha kawasa sin mānusiya'.

²⁶ Tumtuma niyu manga taymanghud ku in kahālan niyu tagna' ha waktu napi' kamu sin Tuhan magad kaniya. Hangkatiyu' da dayn kaniyu in mataas in pangadji'. Hangkatiyu' in taga kawasa iban hangkatiyu' da in mataas in bangsa bang ha aturan sin mānusiya'.

²⁷ Buwat malayngkan, tiyuud sin Tuhan kamu in pinī' niya. Tiyuud niya pinī' in bīsta karupangan iban way kusug kaagi sin manga mānusiya' ha supaya sumipug in manga tau malawm in pangadji' iban taga kawasa.

²⁸ Pinī' sin Tuhan in manga biyababa'-baba' iban iyuudju'-udju' iban amu in manga way kapūsan ha pangatud sin manga tau, ha supaya hikapakita' sin Tuhan sin way tuud kapūsan sin unu-unu, amu in malaggu' ha atay sin tau

dunya.

²⁹ Hinang sin Tuhan in biya' ha yan, ha supaya wayruun mānusiya' makapag'abbu duun ha haddarat niya.

³⁰ Sagawa' in kamu yan piyapaghambuuk sin Tuhan iban hi Īsa Almasi. Hīnang niya in Almasi amu in pangawaan natu' ingat pasal pa Tuhan. Iban dayn ha sabab sin Almasi, in kitaniyu naitung na sin Tuhan tau mabuntul, lāgi' nahinang na kitaniyu suku' sin Tuhan, puas na dayn ha hukuman sin Tuhan.

³¹ Hangkan, biya' na sin kiyabayta' ha lawm Kitab, amu agi, "Hisiyu-siyu in mabaya' magbantug subay hinang sin Tuhan in bantugun niya."

2

In Bayta' Pasal sin Kamatay sin Almasi

¹ Manga taymanghud ku, ha tagna' ku kakawn kaniyu nagnasihat sin bayta' dayn ha Tuhan, wala' aku nagbichara sin manga lapal-kabtangan amu in mahunit kahātihan, iban wala' aku naglāgi sin pangadji' mataas, sabab di' aku magpahunit sin maana sin bichara ku.

² Karna' ha salugay ku duun kaniyu amu in tiyuyuan ku hibichara, amu sadja in pasal hi Īsa Almasi, labi awla pasal sin kamatay niya ha usuk. Tiyuud ku liyupa in katān dugaing dayn ha yan.

³ Pagdatung ku mawn kaniyu nalawa' in kusug ku. Hiyanggaw aku sabab mabuga' aku

sin di' aku makahinang sin daakan sin Tuhan kāku'.

⁴ In manga lapal-kabtangan ku iban nasīhat ku kaniyu wala' ku liyabay dayn ha bichara mapanday biya' sin ingat-kapandayan sin mānusiya' maghimumūngan. Sumagawa' in sabab hangkan kamu kiyabunnalan sin bichara ku, sabab in lapal-kabtangan ku tiyatapilan sin Rū sin Tuhan. Dīrihilan niya in lapal-kabtangan ku kusug, hangkan kamu nagparachaya.

⁵ Iban hangkan bihādtu ha supaya in pangandulan niyu, amuna in Tuhan iban kawasa niya, bukun amu pikilan sin manga tau halul-akkal.

Pasal sin Pikilan dayn ha Tuhan

⁶ Malayngkan, bang in manga dimurungug kāku' mahugut na in iman nila pa Tuhan, nasīhatan ku sila sin manga hindu' malawm, sa' bukun ingat nakawa' dayn ha manga tau masa bihaun, atawa nakawa' dayn ha manga makawasa amu in makapag'agi dī ha dunya. In sila yan malawa' da in kawasa nila.

⁷ In piyagnasīhat ku pasal sin pakaradjaan miyaksud sin Tuhan, amu in wala' kiyaingatan sin mānusiya' ha masa nakauna karna' lilibun dayn kanila. In pakaradjaan ini asal na biyaktul sin Tuhan ha wala' pa naawn in dunya, ha supaya kitaniyu karihilan sin manga karayawan suku' sin manga tau suku' sin Tuhan.

⁸ Sumagawa' wala' kiyahātihan sin manga makapag'agi dī ha dunya in pakaradjaan ini, pasal bang nila kiyahātihan, di' nila

hipalansang pa usuk in Panghu', amu in puunan sin sanglit-sahaya.

⁹ Daypara, biya' sin kiyasulat ha lawm sin Kitab, amu agi,

“In unu-unu wala' kīta', diyungug atawa napikil sin mānusiya' maawn, amuna in karayawan tiyatagama sin Tuhan ha manga mānusiya' malasa kaniya.”

¹⁰ Sumagawa' in manga palihālan ini, amuna in piyaingat sin Tuhan kātu'niyu dayn ha Rū niya.

Asal kaingatan sin Rū sin Tuhan in unu-unu katān sampay pa manga kamaksuran tiyataw' sin Tuhan ha lawm sin pikilan niya.

¹¹ Wayruun tau makaingat sin pamikil sin hambuuk mānusiya', dugaing dayn ha baran niya. Damikkiyan, wayruun makaingat sin pamikil sin Tuhan, dugaing dayn ha Rū niya.

¹² In pikilan tiyayma' taniyu dayn ha Tuhan bukun biya' sin pikilan sin mānusiya' dī ha dunya, sumagawa' in piyatulun mari kātu' amu in Rū niya. Iban hangkan piyatulun kātu'niyu supaya kitaniyu makaingat sin manga karayawan, amu in dīhil sin Tuhan kātu' ha way tungud.

¹³ Manjari, in manga lapal-kabtangan amu in piyagpahāti namu' sin amānat ini, amuna in dīhil kāmū' sin Rū sin Tuhan, bukun kiyawa' dayn ha pikil-akkal sin mānusiya'. Hāti in hindu' bunnal naug dayn ha Rū sin Tuhan, amu in hinasihat namu' ha manga tau sasuku' sin tiyulunan sin Rū sin Tuhan.

¹⁴ Sumagawa' in tau, amu in wala' duun kaniya in Rū sin Tuhan, dī' tumayma' sin

manga hindu' amu in guwa' dayn ha Rū sin Tuhan. Di' siya makahāti. Bang ha pikilan sin tau yan, in hindu' ini hambuuk karupangan, iban hangkan bihādtu sabab amu da in makahāti sin maana niya in manga mānusiya' dihilan panghāti sin Rū sin Tuhan.

¹⁵ Sumagawa' in tau, amu in hiyuhūp sin Rū sin Tuhan, taga panghāti sin ngī'-dayaw sin unu-unu katāntan. Sumagawa' in siya, di' kahātihan sin manga tau, amu in wala' hiyūp sin Rū sin Tuhan.

¹⁶ Na, in sabab hangkan siya di' kahātihan sin manga tau, sabab biya' da sin kiyasulat ha lawm sin Kitab, amu agi,
 “Wayruun makaingat bang unu in ha lawm sin pikilan sin Tuhan.

Wayruun makahindu' kaniya.”

(Na, amuna yan in kiyasulat ha lawm sin Kitab.)
 Sumagawa' in kitaniyu manga Almasihin kiyaaunan sin pamikil iban akkal sin Almasi.

3

In Manga Daraakun sin Tuhan

¹ Sagawa' sin duun pa aku kaniyu manga taymanghud ku, di' aku makapamichara kaniyu biya' sin kaagi ku mamichara ha manga tau, amu in masi kapag'agihan sin Rū sin Tuhan. Iban hangkan bihādtu sabab in kamu biya' hantang bata'-bata' sibi'-sibi' pa tuud. In niyasihat ku kaniyu, amu sadja in matūp hinasihat ha manga tau masi pa nagdurūl sin napsu nila, amu in wala' pa kimusug in iman ha Almasi.

² Karna' bang hidalil ha magkaun, in kamu yan biya' hantang sin bata'-bata' ba'gu piyag'anak, amu in di' pa makakaun sin unu-unu matugas liyu dayn ha gatas. Iban sampay pa bihaun subay masi pa kamu painumun gatas. Bukun pa kamu sakap humāti sin panghindu' malawm,

³ sabab in manga pamikil iban palangay niyu masi pa miyamagad ha addat sin tau miyamagad ha ligut sin dunya. Masi na mayan awn pag'abughu' iban pagkalu niyu iban sin manga pagkahi niyu. Na, in palangay bihayan hambuuk tanda' sin nagumun in pikilan niyu sin addat dunya. Masi pa kamu miyamagad sin pamikil iban palangay sin manga tau amu in bukun agad ha Tuhan.

⁴ Iban in manga pagsagga' niyu pasalan bang hisiyu in mataas kaniyu amu ka in agad kaku' atawa kan Apullus, in pagsagga' yan hambuuk pa isab tanda' sin in kamu masi miyamagad sin palangay sin manga tau amu in bukun agad ha Almasi.

⁵ In di' niyu sadja pikilun in hi Apullus iban aku, amu in puun-sabab sin pagkalu niyu, tau da kami daraakun sin Tuhan sali'-sali', amu in naraak sin Tuhan manghindu' kaniyu, supaya kamu magparachaya. In kami ini karuwa, himinang sadja sin diyaakan sin Tuhan kāmū' pakaniya-pakaniya.

⁶ Karna' bang hidalil ha magtanum, in hinang ku nagtanum sadja sin binhi'. Ampa in hi Apullus amu in nagbubu sadja sin tiyanum. Sagawa' in Tuhan amu in nagpatubu' sin

tiyanum.

⁷ Hangkan bang paamuhun, in tau matūp dihilan sin kalagguan bukun amu in nagtanum sin binhi', atawa in nagbubu sin tiyanum, sagawa' in Tuhan, sabab siya in nagpatubu' sin tiyanum.

⁸ Wayruun da piyagbidnaan sin tau nagtanum sin binhi' iban sin tau nagbubu sin tiyanum. Karuwa sila, tungbasan da sin Tuhan in tungud sin nahinang nila.

⁹ Sabab in kami kay Apullus nagtatabang-tiyabangi sin hinang diyaakan kāmu' sin Tuhan. Ampa in kamu yan amura in biya' sapantun uma sin Tuhan amu in piyaghulas-sangsaan namu'.

Lāgi' in katān kamu yan agad kan Īsa diyalil da isab biya' sin sapantun bāy piyahinang sin Tuhan, amu in masi niya pa piyahihinang.

¹⁰ Dayn ha hinang diyaakan kāku' sin Tuhan, in aku biya' sapantun hambuuk maghihinang bāy, amu in timagna' nagpatindug sin papagan sin bāy. (Hāti niya aku in timagna' nagnasihat kaniyu pasal sin Almasi.) Pag'ubus, tau dugaing na in timalus himinang sin bāy. (Hāti niya tau dugaing na in nagpahāti kaniyu marayaw sin bakas niyasihat ku kaniyu.) Sagawa' biya' da sapantun sin maghinang bāy, in pakaniya-pakaniya sin maghihinang subay maayad ha supaya wayruun sa' sin paghinang sin bāy.

¹¹ Sabab in hi Īsa Almasi, amuna in biya' sapantun papagan sin bāy. Siya in hambuuk-buuk piyalahil sin Tuhan

kapangamdusan sin manga tau suku' niya, iban wayruun na kapangamdusan nila dugaing dayn kaniya.

¹² Na, biya' da isab sin maghinang bāy ha taas sin papagan yan, in pagdayaw hipaglagi sin manga tau bukun sali'-sali'. Awn yan pagdayaw makamdu iban maharga' biya' sin harga' sin bulawan, pilak, atawa manga palmata. Awn isab pagdayaw dugaing in harga' biya' sin kahuy, sanī, atawa sayrap. In diyalil yan amu in panghindu' sin manga magnanasihat, di' magsali'-sali' in dayaw niya.

¹³ Na, ha susūngun, ha waktu pagtawagun, Adlaw sin Almasi, duun na hipanyata' in kahinangan sin tau katān. Duun na kaingatan bang biya' diin tuud in dayaw sin hinang natu' magnasihat sabab hukumun tuud biya' hantang sulayan ha lawm sin kāyu.

¹⁴ Na, bang in piyagbahasa pagdayaw bāy piyaglagi sin hambuuk tau bat di' maangpud sin kāyu, hāti niya wayruun sa' iban ngī' niya, in tau yan awn tungbas marayaw hirihil kaniya sabab sin nasihat niya marayaw ha manga pagkahi niya.

¹⁵ Sagawa' bang in hīnang sin hambuuk tau maangpud sin kāyu, in tau yan malaggu' in kaluppanan niya. Bunnal malappas da siya, sumagawa' in siya biya' sin hantang tau ambaya' nasunug ha lawm sin kāyu nasusuliyab.

¹⁶ Kalu-kalu kiyalupahan niyu na iban wala' niyu napikil sin in katān kamu yan manga agad kan Īsa, amuna in biya' hantang bāy

piyaghuhulaan sin Tuhan, iban sin Rū niya yan himuhula' kaniyu.

¹⁷ Na, pagga in kamu yan amuna in biya' hantang bāy piyaghuhulaan sin Tuhan, in hisiyu-siyu tau, amu in magpakangi' kaniyu, hāti niya mamutas kaniyu, siksaun da isab siya sin Tuhan, sabab in bāy sin Tuhan suchi, sabab yan duun in Tuhan. Ampa in kamu yan, amuna in pagbahasahun biya' sapantun bāy hiyuhulaan sin Tuhan.

¹⁸ Ayaw niyu namān dupanga in baran niyu ha pasalan sin pangingat niyu. Bang ha kumpasan niyu yadtu, in kamu halul-akkal ha bistahan sin mānusiya', marayaw pa butawanan niyu na in ingat-kapandayan niyu yan, lāgi' marayaw pa sa in matawag kamu dupang dayn sin mauway dayn kaniyu in pikilan malawm dayn ha Tuhan.

¹⁹ Sabab in pikilan marayaw ha bistahan sin manga tau dunya, itung sin Tuhan hambuuk sadja karupangan. Wayruun halga' niya. Lāgi' kiyasulat ha lawm Kitab amu agi, “Nasaggaw sin Tuhan in mānusiya' dayn ha kapandayan sin pikilan nila. Nali'tag sila sin akkal nila.”

²⁰ Iban kiyabayta' da isab ha lawm sin Kitab sin kiyaiingatan tuud marayaw sin Panghu' in pikilan sin manga tau halul-akkal, amu in wayruun kapūsan.

²¹ Hangkan dayn ha sabab yan subay niyu di' hipag'abbu in ingat-kapandayan sin tau minsan hisiyu in manghindu' kaniyu. Karna' kiyasukuan na kamu sin Tuhan sin katān unu-unu na marayaw.

²² In kami, hi Apullus, hi Pitrus, iban aku sibu' da diyaak mawn sin Tuhan tumabang kaniyu. Iban minsan in dunya ini, in kabuhi' iban kamatay kiyarihil da isab suku' kaniyu sin Tuhan. Damikkiyan, in unu-unu katān naawn ha waktu bihaun iban sin katān ha susūngun kiyasuku' da isab kaniyu hikarayaw kaniyu. In katān yan kiyasuku' kaniyu.

²³ Sagawa' tumtuma niyu, in kamu yan suku' sin Almasi, ampa in Almasi, suku' sin Tuhan.

4

In Manga Kiyawakilan sin Almasi

¹ In kami ini magnanasīhat, subay niyatun niyu manga daraakun sin Almasi, manga tau kiyapangandulan sin Tuhan magpasaplag sin hindu' niya, amu in way niya piyaingat ha manga tau nakauna yadtu.

² Na, in kiyawajib ha hambuuk daraakun sin nakura' niya, subay in daraakun kapangandulan ha unu-unu hipahinang kaniya.

³ Sagawa' di' aku masusa sin unu-unu na hibichara niyu atawa bichara sin manga tau pasal sin hinang ku tudju pa Tuhan. Minsan aku baran ku, di' da aku makaiyan sin marayaw atawa mangī' in pagdā ku sin hinang ku.

⁴ Karna' bang ku pikil-pikilun wayruun sa' katumtuman ku, amu in dumihil kāku' kasusahan ha hāl ini. Sagawa' minsan bihān di' ku matantu bang ha pangatud sin Tuhan in aku kapangandulan atawa di'. Panghu' da in maingat dumihil hukuman ha hinang ku.

⁵ Hangkan ayaw kamu mag'ūs-'ūs dumihil kasāan ha manga tau ha wala' pa naabut in waktu kiyaganta'. Sabab di' dumatung in adlaw paghukum bang in Panghu' Īsa di' magbalik muna mari pa dunya. Pagbalik sin Panghu' hipanyata' niya in katān hinang tiyatapuk sin mānusiya' iban sin katān maksud nila, amu in di' pa kaingatan ha bihaun. Na, pag'ubus yadtu, in mānusiya' katān pakaniya-pakaniya makatayma' na dayn ha Tuhan sin kasanglitan, amu in tungud sin hinang nila.

⁶ Na, manga taymanghud ku, hangkan ku siyabbut in ngān namu' kay Apullus ha supaya niyu kapamintangan in maana sin kiyasulat amu agi, “Agara niyu tuud in kabuntulan sin sara' sin Tuhan.” Na subay niyu di' bantugun in hambuuk daraakun sin Tuhan hāti in kaibanan baba'-babaun niyu.

⁷ Mayta'? Unu ta' in piyag'abbu niyu sin wayruun da piyagbidnaan niyu iban sin tau kaibanan? Sibū'-sibū' da kamu. Unu in awn kaniyu in wala' kiyarihil kaniyu sin Tuhan? Na, bang in katān unu-unu niyu naug da dayn ha Tuhan mayta' kamu magbantug, biya' na manga awn nahinang niyu sin baran-baran niyu?

⁸ Ā na, in pangannal niyu, in kamu jukup na ha katān ilmu' tudju pa Tuhan, iban dayahan na kamu ha pangatud sin Tuhan. In palangay niyu biya' da sin nahinang na kamu sin Tuhan manga magkakaput sara', sagawa' in kami kiyawakilan sin Almasi, wayruun kawasa biya' ha yan. Na, sainagun ku limilingkud na tuud kamu mamarinta, ha supaya makapaghambuuk

na kitaniyu, lāgi' magkakaput sara' na kitaniyu katān sama-sama.

⁹ Hangkan aku nakapamung bihān, sabab bang ku bista-bistahun, in manga kami kiyawakilan sin Tuhan hīnang niya biya' manga tau ha ulihan tuud, ha babaan sin tau katān. Biya' kami sin manga pilisu kiyabutangan hukuman patayun ha mayran, pangita'-ngitaan sin katān manga malāikat iban mānusiya'.

¹⁰ Iban in kami amu in kiyawakilan sin Tuhan pag'iyannun kami tau dupang, sabab sin pag'agad namu' ha Almasi, sagawa' in kamu kunu' amu in manga mulid namu' pag'iyannun kamu manga tau halul-akkal pasal sin pag'agad niyu ha Almasi. Na, in kami ini way gaus, ampa in kamu yan makagaus. Iban in kami liyalagi'-lagi' sin manga tau, ampa in kamu liyalaggu'.

¹¹ Kitaa niyu ba in kami ini, sampay pa bihaun simasandal sin uhaw-hapdi'. Minsan in manga tamungun namu' manga dagmay sadja. Lāgi' mawmu kami paglaugan binsanaun sin manga tau. Wayruun bāy tutug kiyabutangan namu' sabab pawyu-pawyu hula' in kadtuun namu'.

¹² Maghulas-sangsa' tuud kami mag'usaha bat awn kabuhianan namu'. Bang kami suknaan sin manga tau, in baws namu' pangayuan namu' sila duwaa pa marayaw. Bang kami binsanaun, di' kami mamaws sagawa' īmanan namu' na sadja.

¹³ Bang kami bicharahun pa mangi' bawsun namu' sin manga lapal-kabtangan marayaw.

Sagawa', sampay pa bihaun, in pagdā kāmu' sin manga tau, biya' kami manga kaput malummi'. In pangatud kāmu' sin manga tau biya' kami hambuuk lummi', manga tau wayruun kapūs-pūsan.

¹⁴ Manga kalasahan ku, wala' ku siyulat in manga biya' ha ini ha supaya kamu sumipug, sagawa' in ini hindu' ku kaniyu pa karayawan, sabab in kamu yan biya' na manga luggiya' anak ku kalasahan.

¹⁵ Sabab minsan mag'ibuhan na in manghindu' kaniyu pasal sin Almasi, sagawa' hambuuk da in tuwan guru niyu, amu in biya' na ama' niyu. Karna' nahinang mayan kamu Almasihin, in aku isab nahinang na biya' ama' niyu, sabab aku in nagpasampay kaniyu sin Bayta' Marayaw.

¹⁶ Na, pagga aku biya' na ama' niyu, junjungun ku kaniyu, urula niyu in limpa' siki ku.

¹⁷ Na, hangkan ku yan diyaak mawn kaniyu hi Timuti, ha supaya kamu sumupu sin kawl-piil ku. In siya biya' da isab sin anak ku. Karna' in siya hambuuk tau narā ku timayma' ha Almasi, hambuuk kakasihian ku, kapangandulan sin Panghu'. Diyaak ku siya mawn kaniyu magpatumtum kaniyu sin kawl-piil iban addat-tabīat, amu in iyaagad ku pasal sin pag'agad ku ha Almasi. In kawl-piil iban addat-tabīat yan amu in piyanghahindu' ku ha katān jamaa Almasihin ha katān hula'.

¹⁸ Kaingatan ku in kaibanan duun kaniyu imabbu pasal in pangannal nila di' aku

mamisita mawn kaniyu.

¹⁹ Sagawa' bang dumūl da in Tuhan mamisita da aku mawn kaniyu ha masamut ini, bat ku manyata' sin baran ku in manga tau abbuhan ini, bang bunnal tuud in gaus nila atawa gaus ha simud sadja.

²⁰ Sabab bang kitaniyu bunnal miyamagad sin pamarinta sin Tuhan, in tanda' niya kakitaan bukun ha manga bichara natu' sadja, sagawa' dayn ha manga hinang natu', amu in maawn dayn ha kusug-kawasa sin Tuhan.

²¹ Na, kamu sadja in magpī' bang unu in kabayaan niyu, pag'amahan ta kamu atawa di'. Sabab bang aku mākawin kaniyu, ampa masi da mangī' in hinang niyu, tantu pag'amahan ta kamu. Sagawa', bang kamu napinda na, pahūpun ku in lasa ku kaniyu iban mahanunut in himumūngan ku kaniyu.

5

Manga Hinang Kalumuan sin Manga Almasihin ha Kurintu

¹ Kiyasakupan na sin tau katān sin nakalandu' na tuud in kalumuan sin kaibanan duun kaniyu. Karna' minsan in manga tau, amu in di' magparachaya ha Tuhan, di' da makahinang sin biya' nahinang nila yan. Awn nakabayta' kāku' sin awn hambuuk tau duun kaniyu, amu in naghahambuuk iban sin asawa sin ama' niya!

² Na, mayta' kamu makatawakkal mag'abbu sin in kamu marayaw, (malayngkan awn sumbang duun kaniyu). In dayaw niya subay kamu masusa tuud. Iban in tau nakahinang

biya' ha yan, subay niyu di' palamurun kaniyu, amu in manga tau agad kan Īsa.

³ Karna' minsan aku malawak dayn kaniyu, ha pikilan ku sali' da aku duun kaniyu, sabab di' kamu magkalawa' dayn ha lawm pangannal ku. Iban biya' da tuud hantang in baran ku yan duun kaniyu, sabab dayn ha kapatutan dihil kāku' sin Panghu' natu' Īsa, biyutangan ku na hukuman in tau, amu in nakahinang sin sa ngī'-ngī' kalumuan.

⁴ Na, biya' ha ini in subay hinangun niyu. Bang kamu magtipun-tipun magbīng, pikilun niyu in aku yan da limalamud duun kaniyu. Iban pikila niyu in kawasa hi Īsa duun isab kaniyu.

⁵ Na dayn ha kawasa hi Īsa Almasi duun kaniyu, subay niyu hiungsud in tau yan pa lawm ukuman sin Saytan Puntukan. Bang in baran niya numanam kabinsanaan, kalu-kalu siya magsusun sin dusa niya, lāgi' bang maabut na in Adlaw Paghukum sin Panghu' Īsa ha manga mānusiya' katān, in nyawa sin tau yan malappas dayn ha kasiksaan salama-lama.

⁶ Na, in kamu yan di' mapatut magbantug sin baran niyu sin kamu manga tau mabuntul. Di' niyu ka kaingatan in masaalla ini, amu agi, “In hangka-pudjut pasulig lumatag da magpabuskag sin addun.” (Hāti niya minsan hambuuk sadja in magdusa kaniyu in ngī' nahinang niya lumamin da pa kaniyu katān.)

⁷ Hangkan, subay niyu paīgun dayn kaniyu in tau yan naghinang sin mangī', ha supaya kamu

di' malamin sin kangīan, amu in makarihil kaniyu tamak-tawktuk. Karna' bang maīg na dayn kaniyu in naghinang sin mangī', maīg na isab in tamak duun kaniyu, iban mabiya' na isab kamu sin addun way kiyalamuran pasulig. Asal kiyaiingatan ku da isab in kamu yan suchi pasal sin pangandul niyu ha Panghu' Īsa Almasi. Karna' in siya bakas na piyatay ganti' kātu'niyu biya' sapantun anak bili-bili, hīnang kulban ha Haylaya Paglappas dayn ha Kamatay, hipanglappas kātu'niyu dayn ha manga dusa natu'.

⁸ Na, pagga in Almasi miyatay karna' natu', subay taniyu hitaw' marayaw pa lawm atay natu' in hinang niya. Subay natu' na hīīg dayn ha baran natu' in katān pag'iggil iban sin unu-unu hinang mangī', amu in piyagbahasa pasulig. Amu na in tuyuan natu' dayn ha atay puti' in hinang mabuntul iban marayaw amu in piyagbahasa addun way kiyalamuran pasulig.

⁹ Na, ha sulat ku, amu in piyarā ku mawn kaniyu nakauna, biyandaan ta na kamu di' papagpanunun iban sin manga tau naghihinang sin manga kalumuan.

¹⁰ Malayngkan, bukun in hātihan sin bichara ku yan bat di' ta na kamu pasuukun ha manga tau, amu in di' magad ha Tuhan. Sabab luwal bang kamu bukun na ha dunya ini, ampa kamu di' magbāk iban sin manga tau naghihinang sin manga kalumuan, sin manga tau manapsu ha alta', sin manga tau mananakaw, atawa manga tau amu in magsumba sin manga unu-unu na dugaing dayn ha Tuhan.

11 Sagawa' in hātihan sin bichara ku yan, di' ta kamu papagpanunun iban sin tau amu in imiyan in siya hambuuk Almasihin biya' kaniyu, sagawa' in siya naghihinang sin kalumuan, atawa manapsu ha alta', atawa magsusumba ha manga barhala', atawa maghihinang bichara puting, amu in hikakangī' sin ngān sin kaibanan niya, atawa maghihilu atawa magtatakaw. Minsan magkaun ayaw kamu sumāw ha tau biya' ha yan, amu in imiyan in siya pagkahi niyu Almasihin.

12-13 Asal da bukun na kiyawajib kāku' in sumara' sin hinang sin manga tau, amu in di' mangandul kan Īsa Almasi. Tuhan in dumihil hukuman kanila. Sagawa', kiyawajib kaniyu sumara' sin unu-unu hinang sin manga pagkahi niyu Almasihin. Sabab, biya' na sin kiyasulat ha lawm Kitab, amu agi, “Paīga dayn kaniyu in tau mangī'. Ayaw niyu palamura kaniyu.”

6

Pasal sin Pagsalassay sin Pagsagga' sin manga Almasihin

1 Na, ha pasal sin manga parakala' niyu, bang awn pagsagga' sin hambuuk kaniyu iban sin pagkahi niya agad kan Īsa, subay in tūp niya, in parakala' yan hipasalassay ha manga tau pagkahi niya da isab suku' sin Tuhan. Sagawa', mayta' kamu matawakkal dumā sin manga parakala' niyu pa sara' sin manga tau ha guwa', amu in di' magparachaya pa Tuhan?

² Biya' hantang kiyalupahan niyu na sin in kitaniyu suku' sin Tuhan, ha susūngun, amu in manghukum ha manga mānusiya'. Na, pagga awn kapatutan niyu manghukum ha manga mānusiya' ha susūngun, amu in parakala' dakula', na, amu pa ka isab in di' niyu masalassay in manga parakala' sibi'-sibi'?

³ Iban wala' niyu ka kiyaingatan minsan in manga malāikat, kamu da in manghukum kanila ha susūngun? Na, pagga biya' ha yan, amu pa ka in di' niyu masalassay in manga parakala' hipagbāk niyu dī ha lawm dunya ini dayn ha waktu pa waktu?

⁴ Na, mayta' bang awn na parakala' niyu hipasalassay niyu ha manga tau way lamud kaniyu, sabab bukun sila manga tau agad ha Almasi.

⁵ Makasipug yan kaniyu. Minsan biya' diin, awn da mayan tau duun kaniyu halul-akkal, amu in maingat sumalassay sin parsaggaan sin kamu magpagkahi Almasihin. Tantu awn sadja.

⁶ Sagawa' in hinang niyu, hiratung niyu in manga parakala' niyu pa manga tau bukun agad ha Almasi, amu in daakun niyu sumalassay sin parakala' niyu.

⁷ Na, in pagparatung niyu sin manga parakala' niyu pa sara', hambuuk kasāan dakula' nahinang niyu. Sapādpād niyu hiratung pa sara', marayaw pa īmanan niyu na sadja bang awn huminang mangī' atawa mangulli' kaniyu pagkahi niyu Almasihin.

⁸ Sagawa' unu in hinang niyu? Gām mayan huminang kamu mangī' ha manga pagkahi niyu

Almasihin sampay kullian niyu sila.

⁹ Tantu tuud in manga tau kimaruk in ngī', wayruun palsukuan nila bang mamarinta na in Tuhan. Na, pikila niyu tuud ini marayaw ha supaya di' masā' in pikilan niyu. Karna' in manga tau maghihinang maasihāt, atawa magsusumba barhala', atawa manga tau magjina, atawa manga tau maghinang kalumuan iban sin pagkahi nila usug atawa babai, wayruun karayawan suku' nila ha pagparintahan sin Tuhan.

¹⁰ Damikkiyan in manga tau mananakaw, atawa manga tau manapsu ha alta' sin kaibanan, atawa manga tau maghihilo, atawa manga tau magbibichara sin puting ha supaya kumangī' in ngān sin kaibanan atawa manga manglalangpas, in sila yan katān, wayruun karayawan suku' nila ha pagparintahan sin Tuhan.

¹¹ Na, biya' ha yan in bakas hīnang sin kaibanan kaniyu tagna'. Sagawa' siyuchi na kamu sin Tuhan dayn ha manga dusa nahinang niyu iban in kamu suku' niya na. Iban itung na kamu sin Tuhan tau mabuntul, sabab sin kawasa sin ngān sin Panghu' Īsa Almasi iban sin kawasa sin Rū sin Tuhan, Tuhan taniyu.

Pasal sin Pag'ayad sin Ginhawa-baran

¹² Na, ha pasal sin manga hinang kanapsuhan sin baran niyu, kalu-kalu awn hambuuk tau duun kaniyu mamung, amu agi, “Makajari aku huminang sin unu-unu kabayaan ku bang bukun da langgal sara'.” Na, bunnal in bichara

niya yan, sagawa' ini in hikabayta' ku kaniyu. Bukun in katān hinang makarayaw kaniyu, minsan da bukun langgal sara'. In aku, makajari aku magdul-baya' huminang sin kabayaan ku, malayngkan, di' aku mabaya' maipun kaagi sin manga kanapsuhan sin baran ku.

¹³ Kalu-kalu awn isab hambuuk kaniyu umiyan, amu agi, “In kakaun suku' sin tiyan, iban in tiyan suku' sin kakaun.” Na, bunnal in bichara niya yan, sagawa' ini in hikabayta' ku kaniyu, dumatung da in waktu ha susūngun in tiyan iban sin kakaun īgan da sin Tuhan, sabab wayruun na kalagihan nila. Subay taniyu di' dūlan in napsu sin baran taniyu, sabab in ginhawa-baran natu' piyapanjari sin Tuhan bukun ha supaya kitaniyu makapagdulbaya' huminang sin unu-unu kalumuan kabayaan natu'. Sagawa' in ginhawa-baran natu' piyapanjari sin Tuhan, ha supaya natu' mahinang in daakan sin Panghu' Īsa. Iban ayaran isab sin Panghu' Īsa in ginhawa-baran natu' dayn ha unu-unu kangīan.

¹⁴ Biyuhi' nagbalik sin Tuhan hi Panghu' Īsa dayn ha kamatay. Damikkiyan, bang kitaniyu mapatay na, dayn ha kusug sin kawasa niya, buhiun niya da isab kitaniyu magbalik.

¹⁵ Kaingatan niyu in kitaniyu ini manga suku' sin Panghu' Īsa Almasi, bang hidalil pa hambuuk anggawta'-baran sin tau, in kitaniyu ini biya' sapantun sin ginisan bahagi' sin pamaranan sin Almasi. Na, pagga kitaniyu amu in biya' sapantun manga bahagi' sin

pamaranan niya, na, di' tuud makajari bang kitaniyu humambuuk ha manga babai mangī'.

¹⁶ Atawa maray' di' niyu kaingatan sin in usug humambuuk ha babai mangī' makapagtibuuk na in manga baran nila. Sabab kiyasulat ha lawm Kitab pasal sin usug iban babai amu agi, "In duwa maghulid matibuuk na in manga baran nila."

¹⁷ Sagawa' hisiyu-siyu in humambuuk ha Panghu' Īsa in sila yan maghangka-atay na iban hi Īsa.

¹⁸ Na, ibut-ibut, lawak tuud kamu dayn ha unu-unu hinang kalumuan. Bunnal in kaibanan dusa mangī', sagawa' di' makakangī' sin ginhawa-baran. Ampa in dusa, amu in magjina, landu' tuud mangī', sabab magdusa siya pa ginhawa-baran niya.

¹⁹ Maray' kiyalupahan niyu na sin in ginhawa-baran natu', amuna tuud in hiyuhulaan sin Rū sin Tuhan, amu in piyatulun kātu'niyu sin Tuhan. Karna' in Tuhan amu in tagdapu sin ginhawa-baran natu' bukun kitaniyu.

²⁰ Sabab maharga' in kiyalukat sin Tuhan kātu'niyu dayn ha manga dusa taniyu. Hangkan unu-unu na in hinangun sin ginhawa-baran natu' subay makarihil kalagguan pa Tuhan.

7

Pasal sin Pag'asawa iban Pagbana

¹ Na, ha pasal sin piyangasubu niyu ha lawm sin sulat niyu mari kaku', ini in hikabayta' ku

kaniyu. Bunnal na sa, biya' na sin agi niyu, subay in usug di' makakamput ha babai.

² Sagawa', pagga mataud in magjina, na, ha pikil ku marayaw pa in manga usug mag'asawa iban in manga babai magbana.

³ Lāgi', in kamu manga usug tagaasawa, subay niyu hinangun in kiyawajib ha hambuuk usug tagaasawa. Damikkiyan, in babai tagabana subay niya hinangun in kiyawajib ha hambuuk babai tagabana. Iban subay usug babai di' maghukaw sin kabayaan sin tāiban niya.

⁴ Sabab, in babai tagabana di' na makapagbaya' sin ginhawa-baran niya. In bana niya, tagakapatut na magbaya' sin ginhawa-baran sin asawa niya. Damikkiyan, in usug tagaasawa di' na makapagbaya' sin ginhawa-baran niya. In asawa niya tagakapatut na magbaya' sin ginhawa-baran sin bana niya.

⁵ Ayaw niyu tangkai in napsu sin bana atawa asawa niyu, luwal bang labay dayn ha pagsulut-sulitan niyu, di' naa magsuuk ha lawm pilay adlaw, ha supaya awn waktu niyu mangarap pa Tuhan. Sagawa', pag'ubus niyu mangarap pa Tuhan, subay kamu magsuuk magbalik bat kamu di' marā sin sasat sin Saytan Puntukan, bang in napsu sin baran niyu biya' ganta' di' kasandalan.

⁶ Na, ha pasal sin bichara ku ini, di' ta kamu lugusun mag'asawa atawa magbana. Kamu in magbaya' sin baran niyu.

⁷ In bunnal niya in kabayaan ku, in kamu katān sumingud kaku', amu in way asawa. Sagawa', magkaniya-kaniya in gantaan dīhil sin

Tuhan ha manga tau, bukun magsali'-sali' katān.

⁸ Na, pa manga kamu wayruun paghula' iban manga balu, ini in hindu' ku kaniyu. Marayaw pa kamu di' na magbana atawa mag'asawa biya' kaku'.

⁹ Sumagawa', bang niyu di' katangkaan in napsu niyu, na kadtui niyu na, pag'asawa na kamu, pagbana na kamu. Sapādpād isab magtubud in napsu niyu, marayaw pa kamu maghula'-hula' na.

¹⁰ Na, ha tungud isab sin manga kamu taga paghula', na yari in daakan amu in nawajib agarun niyu. In daakan ini bukun dayn kaku', sagawa' dayn ha Panghu' natu' Īsa Almasi. In manga babai tagabana nawajib kanila in di' mutas dayn ha bana nila.

¹¹ Bang siya mutas dayn ha bana niya, subay siya di' magbana dugaing usug. Sumagawa' bang siya mabaya' magbana subay siya magbalik pa bana niya tagna' magdayaw iban siya. Ampa in manga usug tagaasawa nawajib kanila di' mamugit ha asawa nila.

¹² Na, ini isab in hindu' ku pa manga tagapaghula'. In hindu' ini dayn kaku', bukun dayn ha Panghu' Īsa. Ini in hindu' ku kaniyu. In hambuuk taymanghud ta Almasihin, amu in tagaasawa bukun agad kan Īsa, subay niya di' hibugit in asawa niya ha salugay in asawa niya mabaya' pa humambuuk kaniya.

¹³ Damikkiyan da isab in babai Almasihin, amu in tagabana bukun agad kan Īsa, ampa in

bana niya masi da mabaya' humambuuk kaniya, subay niya di' hibugit in bana niya.

¹⁴ Sabab in bana bukun agad kan Īsa awn na karayawan niya ha pangatud sin Tuhan dayn ha pasal sin paghambuuk niya iban sin asawa niya Almasihin. Damikkiyan, in asawa bukun agad kan Īsa, awn da isab karayawan niya pasal sin paghambuuk niya iban sin bana niya Almasihin. Tantu bunnal in bichara ku ini, pasal bang bukun, na, in manga anak niyu yan biya' da sin anak sin manga tau, amu in nagtutuhan dugaing dayn ha Tuhan tuud. Sa' in kasabunnalan niya in manga anak niyu yan awn da isab karayawan nila ha pangatud sin Tuhan.

¹⁵ Malayngkan, bang in asawa atawa bana, amu in bukun agad kan Īsa mabaya' na mutas dayn ha bana atawa asawa niya Almasihin, subay niya siya dulan. In bana atawa asawa Almasihin limāya huminang sin kabayaan niya, sabab in kabayaan sin Tuhan kaniya kasulitan bukun magkālu.

¹⁶ Di' da matantu sin asawa bang in bana niya marā niya mapaagad tumayma' ha Almasi supaya siya malappas. Damikkiyan di' da matantu sin bana bang in asawa niya marā niya mapaagad tumayma' ha Almasi. Hangkan tuguti niyu na bang mabaya' na mutas dayn kaniyu.

Pasal sin Pagpamarahi sin Unu-unu na Kahālan Kiyaganta' sin Tuhan.

¹⁷ Na, in pakaniya-pakaniya kaniyu subay mamarahi sin kahālan kiyaganta' kaniyu sin

Tuhan amu in kahālan niyu sin tagna' kamu tiyaabbit magad kaniya. Amu yan in daakan ku pa katān jamaa agad ha Panghu' Īsa ha katān hula'.

¹⁸ Bang sawpama awn hambuuk Yahudi, amu in nagpaislam ha supaya awn tanda' sin in siya hambuuk Yahudi, sakali magad na kan Īsa, subay niya di' paīgan in limpa' sin pag'islam kaniya. Damikkiyan, in hambuuk tau amu in wala' naislam sakali magad na kan Īsa, subay siya di' na magpaislam.

¹⁹ Sabab bukun maharga' ha Tuhan bang kamu naislam atawa wala'. In maharga' ha atay niya bang kamu magkahagad huminang sin manga daakan niya.

²⁰ Iban subay kamu di' na magtūyu' minda dayn ha kahālan kiyabubutangan niyu ha waktu miyagad na kamu ha Panghu' Īsa.

²¹ Bang kamu sawpama hambuuk ipun ha waktu napi' kamu magad ha Panghu' Īsa, ayaw na kamu masusa pasal sin kahālan niyu, sagawa' bang isab awn sukud niyu malimaya kamu, na marayaw da isab.

²² Sabab bang awn hambuuk ipun amu in agad na ha Panghu' Īsa, in kasabunnalan niya, luhaya siya ha pangatud sin Panghu' minsan di' maīg in pag'ipun niya ha tau. Na, ampa isab in tau limāya, bang magad na ha Panghu' Īsa, in kasabunnalan niya, in siya ipun na sin Panghu'.

²³ Iban maharga' in kiyalukat sin Tuhan kaniyu dayn ha karusahan niyu. Hangkan, ayaw kamu magpaipun ha manga tau sadja

biya' kaniyu, sumagawa' magpaīpun kamu ha Tuhan.

²⁴ Na, hangkan manga taymanghud ku, in pakaniya-pakaniya kaniyu subay di' na minda dayn ha kahālan niyu dayn ha waktu napī' kamu magad ha Panghu' Īsa. Subay niyu di' hiig in Tuhan dayn ha lawm atay niyu.

Pasal sin Manga Tau Way Paghula' iban sin Manga Balu

²⁵ Na, ha pasal isab sin manga kamu amu in wayruun pa paghula', wayruun daakan ku kaniyu amu in naug dayn ha Panghu'. Sagawa', bilang hambuuk daraakun kiyaulungan sin Panghu' Īsa, in aku nahinang hambuuk tau kapangandulan. Hangkan yari in hindu' ku kaniyu.

²⁶ Bukun in hāti sin himumūngan ku yan bat daakun ta kamu di' mag'asawa atawa di' magbana, sagawa' pagga kitaniyu ha lawm kasigpitan bihaun, marayaw pa kamu di' na mag'asawa atawa di' magbana.

²⁷ Malayngkan, sasuku' sin kamu manga tagaasawa, ayaw niyu bugitan in tāiban niyu. Sagawa' bang wayruun pa paghula' niyu, ayaw na kamu magniyat mag'asawa.

²⁸ Sagawa' bang kamu isab mabaya' mag'asawa in yan bukun dusa. Damikkiyan, in manga budjang bang sila magbana na, in yan bukun da isab dusa. Hangkan, aku nakahindu' kaniyu sin marayaw pa bang kamu di' mag'asawa atawa magbana, pasal in kabayaan

ku di' kamu makalabay sin manga kasigpitan sin manga tau tagapaghula'.

²⁹ Na, in hātihan sin bichara ku yan manga taymanghud ku biya' ha ini. In waktu natu' dī ha dunya ini hangkaray' dakuman. Hangkan tagnaan dayn ha bihaun subay paunahun sin manga usug tagapaghula' in pagsangsa' nila ha Tuhan. Subay in kaagi nila magsangsa' biya' hantang sin hambuuk usug wayruun asawa, amu in makasasat sin hinang niya.

³⁰ Iban in manga tau nasususa, subay di' magparuli sin manga kasusahan nila. Damikkiyan, in manga tau nagkukūg-kuyag, subay di' magpikil sadja sin pagkūg-kuyag nila. Iban da isab in manga tau mamimī, subay bukun dakula' ha atay nila in binī nila. Subay nila niyatun in binī nila biya' hantang bukun kanila.

³¹ Iban subay di' bistahun maharga' tuud in unu-unu katān hinang dī ha dunya sabab in dunya ini ha susūngun malanyap da.

³² In kabayaan ku wayruun makasasat sin pagsangsa' niyu ha Panghu' Īsa. In tau wayruun paghula', luhaya maghinang pa Panghu'. Sabab wayruun pikilun niya dugaing dayn sin hinang amu in makasulut ha Panghu'.

³³ Sagawa' in tau tagapaghula' mabimbang sin ginis-ginisan dī ha lawm dunya, sabab kabayaan niya kaamuhan in asawa niya ha hinang niya.

³⁴ Na, dayn ha sabab yan maruwa in pikilan niya, bukun tunggal in pikilan niya pa Tuhan. Damikkiyan, in babai wayruun bana atawa

budjang, wayruun pīpikil niya dugaing dayn sin hinang diyaakan kaniya sin Panghu' Īsa, sabab in kabayaan niya tunggal in Tuhan ha lawm pamikil niya iban pagsangsaan sin ginhawa-baran niya. Sumagawa', in babai tagabana pīpikil niya in indalupa-ginis, amu in subay niya hinangun, sabab kabayaan niya kaamuhan in bana niya sin hinang niya.

³⁵ Hinduan ta kamu sin biya' ha ini bukun bat pahunitan ta kamu, sagawa' mabaya' aku tumabang kaniyu. Kabayaan ku hinangun niyu in unu-unu mapatut iban marayaw. In kabayaan ku isab tunggal ha lawm pamikil iban atay niyu in pagsangsa' niyu ha Panghu' Īsa.

³⁶ Na, in ini pasal sin manga budjang masuuk na launan. Bang mapikil sin tag'anak bat bukun mapatut papaglaunun niya in anak niya budjang amu in taga napsu magbana, na subay niya tugutan magbana. Sabab di' da siya magdusa minsan niya pabanahun in anak niya.

³⁷ Sagawa', bang napikil sin tag'anak ha bukun siya lugusun, di' niya na pabanahun in anak niya, sabab wayruun da isab napsu sin anak niya magbana, na marayaw pa di' niya pabanahun in anak niya.

³⁸ In hāti niya, marayaw in hinang sin tau bang niya in anak niya pabanahun, sagawa', labi marayaw bang niya di' pabanahun in anak niya.

³⁹ Na, ha pasal isab sin manga babai amu in tagapaghula'. In babai minsan siya nagbugit na iban sin bana niya, di' siya makajari magbana

dugaing, ha salugay sin bana niya buhi' pa. Sagawa' bang in bana niya miyatay na, luhaya na siya magbana dugaing, sagawa' in banahun niya subay da isab pagkahi niya agad kan Īsa.

⁴⁰ Sagawa' bang ha pikilan ku, labi pa in kakuyagan niya bang siya di' na magbana magbalik. Iban in hindu' ku ini bukun dayn ha baran ku sadja, sagawa' guwa' dayn ha Rū sin Tuhan, bang aku isab wala' nasā'.

8

Pasal sin Manga Kakaun Bakas Piyanglabut ha Manga Barhala'

¹ Na, bihaun bicharahun ku in pangasubu niyu pasal sin manga kakaun siyumbay' hipaglabut ha manga barhala', amu in pagsumbahun sin tau kaibanan. Bunnal na sa, biya' na sin agi niyu, kiyaiingatan taniyu sin in manga barhala' wayruun da kawasa nila. Sagawa' dayn ha sabab sin ingat niyu yan, umabbu na kamu. Ampa in makatabang magpahugut sin iman sin pagkahi natu', bukun abbu natu' pasal sin ingat taniyu, sumagawa' amu in pagkasi-lasa natu' kanila.

² Bang in hambuuk tau magpikil sin mataud tuud in kaingatan niya, na, in kasabunnalan niya wala' pa jimukup in ingat niya.

³ Sagawa' in tau malasa ha Tuhan, in siya itungun da isab sin Tuhan suku' niya.

⁴ Na, hangkan ha pasal sin pagkaun sin manga kakaun siyumbay' hipaglabut ha manga barhala', ini in hikabayta' ku kaniyu.

Kiyaiingatan taniyu sin in manga barhala' tuhan-tuhan nila ini, amu in pagsumbahun nila, bukun bunnal Tuhan, sabab kiyaiingatan natu' sin hambuuk-buuk da tuud in Tuhan.

⁵ Karna' minsan awn manga ginisan pagtawagun tuhan-tuhan duun ha langit iban dī ha dunya, iban minsan mataud in hīnang sin tau patuhanan nila,

⁶ in kitaniyu manga Almasihin, hambuuk-buuk da in Tuhan, Ama' natu', amu in Tuhan nagpapanjari sin unu-unu katān, iban amu in Tuhan harapun taniyu ha salugay taniyu buhi'. Iban minsan mataud in ginisan sin pagtaat agaran sin manga tau, in kitaniyu Almasihin tunggal da in Panghu' Īsa Almasi in agaran natu'. Iban piyapanjari sin Almasi in unu-unu katān labay dayn ha Tuhan, iban naug dayn kaniya isab in kabuhi' taniyu.

⁷ Sagawa' in kaibanan Almasihin wala' pa tuud nakaingat sin in manga barhala' pagsumbahun bukun bunnal. Masi namān sampay pa bihaun mīmikit ha pikilan sin manga tau ini, in addat nila tagna', amu in magsumba pa sila ha manga barhala'. Hangkan bang sila makakaun sin bakas piyanglabut ha manga barhala' masusa in lawm pamikil nila, sabab pangannal nila nagdusa sila pa Tuhan.

⁸ Sagawa' in sabab hangkan kitaniyu makasuuk pa Tuhan, bukun dayn ha pasal sin kakaun kaunun natu' atawa di' natu' kaunun. Minsan kitaniyu di' kumaun sin manga kakaun bakas piyanglabut ha manga barhala' di' da kakulangan in karayawan natu' ha pangatud

sin Tuhan. Damikkiyan bang kita kumaun sin kakaun yan, di' da isab kaganapan in karayawan natu'.

⁹ Sagawa', minsan kamu dulan sin Tuhan kumaun sin unu-unu na, subay kamu mahalli' di' magdül sin napsu niyu kumaun sin manga kakaun yan, bang biya' ganta' amu in makarā magdusa ha pagkahi niyu Almasihin, amu in maguya' pa in iman pa Tuhan.

¹⁰ Na, bang sawpama in kamu, amu in nakaingat sin bukun dusa in kumaun sin kakaun bakas piyanglabut ha manga barhala', ampa kamu kakitaan sin pagkahi niyu Almasihin duun ha lugal pagsusumbahan ha manga barhala' nagkakaun sin kakaun bakas piyaglabutan, di' ka siya umibug kumaun sin kakaun yan, minsan da ha pikilan niya magdusa siya bang niya kaunun? Karna' way pangingat niya sin bukun dusa in kumaun sin kakaun bakas piyaglabutan. Tantu simingud siya.

¹¹ Na, dayn ha sabab sin ingat niyu ha pasal yan, in pagkahi niyu Almasihin, amu in kiyaasagan sin dugu'-nyawa sin Almasi ha supaya mapuas dayn ha manga dusa niya, maghawal-hawal na in pamikil niya pasal sin kalappasan niya, iban maawn na in kamulahan niya.

¹² Na, in kamu yan magdusa ha Almasi. Damikkiyan makarusa da isab kamu pa taymanghud niyu Almasihin, amu in maguya' pa in iman pa Tuhan, sabab kamu in nakarā-rā kaniya huminang sin hinang, amu in nakasusa

sin lawm pamikil niya, sabab pangannal niya nagdusa siya pa Tuhan.

¹³ Hangkan, bang in pagkaun ku sin manga siyumbay' bakas piyaglabutan ha manga barhala', amu in makarā ha taymanghud ku magdusa pa Tuhan, na, di' na aku kumaun sin manga siyumbay' ha salugay ku buhi', ha supaya in taymanghud ku Almasihin di' kumangi' in pag'agad niya ha Almasi.

9

In Manga Kapatutan sin Hambuuk Kiyawakilan sin Almasi

¹ In aku ini hambuuk tau luhaya magbaya'-baya' huminang sin kabayaan ku. Kiyawakilan aku sin Panghu' natu' hi Īsa magpamahalayak sin Parman niya. Bakas ku na siya kīta' sin duwa mata ku. Lāgi' kamu na yan in bunga sin paghulas-sangsa' ku ha Panghu' Īsa.

² Minsan in kaibanan tau di' magkahagad sin aku hambuuk kiyawakilan sin Panghu', in kamu duun ha hula' Kurintu tantu magkahagad da. Sabab dayn ha pasal sin hinang ku, in kamu nahinang na suku' sin Panghu' Īsa. Na, amuna yan in tanda' sin in aku bunnal tuud hambuuk tau kiyawakilan sin Panghu' Īsa.

³ Na, yari in manga sambung ku pa manga tau amu in mangungusihat bang bunnal tuud in aku kiyawakilan sin Panghu' Īsa atawa bukun.

⁴ Mayta', wayruun ka kapatutan ku dihilan balanja' sin manga tau nasihatan ku?

⁵ Iban mayta', wayruun ka kapatutan ku mag'asawa hambuuk babai Almasihin, dāhun ku pakain-pakain hula' aku magnasīhat, biya' sin manga kaibanan kiyawakilan iban sin manga taymanghud hi Panghu' Īsa sampay na hi Pitrus?

⁶ Atawa ha pangannal niyu, aku sadja kay Barnabas in subay mag'usaha sin kabuhianan namu'?

⁷ Mayta', asubuhun ta kamu, awn ka sundalu in di' dihilan gastu sin parinta? Awn ka tau nagtanum in di' makahampit sin bunga sin tiyanum niya? Awn ka tau nag'iipat manga sapi' atawa kambing in di' makahampit sin gatas makawa' niya dayn ha manga hayup iipat niya? Tantu, makahampit sadja.

⁸ Na, in palihālan sin manga kapatutan sin manga tau tumabuk sin tungud sin hulas-sangsa' nila, bukun sadja isab yan hambuuk aturan hīnang sin mānusiya', sagawa' minsan ha lawm Kitab kiyasulat da isab in palihālan yan.

⁹ Nabacha natu' ha lawm Kitab Tawrat in hambuuk sara' hi Nabi Musa, amu agi, "Ayaw niyu sampungi in simud sin sapi' ha sa'bu piyapaggigindas niya sin pāy." Na, in sara' yan tiyacdil sin Tuhan bukun sadja ha manga sapi'.

¹⁰ In sara' yan tiyacdil sin Tuhan labi awla tuud pa kātu'niyu manga mānusiya' piyaruli niya. Tantu in sara' ini siyulat pa kātu'niyu. Na, in kami ini biya' hantang mag'uuma. Maghulas-sangsa' in tau mag'aararu iban sin tau mag'aani sabab awn hiyuhuwat-huwat nila

mahampit sin pag'ani.

¹¹ Damikkiyan, in kami isab manga kiyawakilan sin Panghu' Īsa, amuna in nagtanum sin Parman sin Tuhan pa lawm pikilan niyu. Hangkan, bukun ka patut manghuwat-huwat kami kaniyu sin kabuhianan namu'?

¹² Bang in guru niyu kaibanan tagakapatutan manghuwat-huwat kaniyu sin kabuhianan nila, na luba' pa isab in kami, amu in labi awla subay manghulat-hulat kaniyu.

Sagawa', in kami wala' nangayu' unu-unu balanja' dayn kaniyu, minsan kiyaiingatan namu' awn kapatutan namu'. Gām mayan siyandalan namu' in unu-unu haggut-pasu' ha supaya wayruun makarihil bu'gat sin pagpasaplag sin Bayta' Marayaw pasal sin Almasi.

¹³ Tantu kiyaiingatan niyu minsan in manga tau naghihinang ha Bāy sin Tuhan, makahampit da sin manga kakaun duun. Iban da isab in manga imam amu in magsusumbay' sin hayup pagkulbanan, makahampit da sin siyumbay' nila.

¹⁴ Damikkiyan, nagdaak in Panghu' sin in kami manga magnanasihat sin Bayta' Marayaw subay balanjaan sin manga sasuku' sin miyamagad iban nagkahagad sin Bayta' piyagnasihat namu'.

¹⁵ Sagawa', minsan awn kapatutan ku mangayu' balanja' dayn ha manga tau hinduan ku, wala' tuud aku nakapangayu' unu-unu dayn kan siyu-siyu na. Iban ayaw kamu magpikil sin

hangkan aku nagsulat biya' ha ini bat mangayu' aku balanja' dayn kaniyu. Mabaya' pa aku matay dayn sin maīg dayn kāku' in kabantugan magnasihat ha way tungud.

¹⁶ Malayngkan bukun aku nagnasihat sin Bayta' Marayaw ha supaya mabantug in baran ku, sabab in pagnasihat ku ini hambuuk daakan wajib hinangun ku. Karna' bang aku di magnasihat sin Bayta' Marayaw tantu makaluuy aku.

¹⁷ Bang in pagnasihat ku ini bat baya' sadja sin baran ku, na manjari aku manghuwat-huwat gadji dayn kaniyu tungud sin pagnasihat ku kaniyu. Sagawa', pagga in hinang ini kiyapangandul kāku' sin Tuhan, na wajib ku hinangun minsan wayruun gadji ku.

¹⁸ Na, unu baha' in tungbas kāku' sin hinang ku ini? In kakuyagan sin lawm atay ku magnasihat sin Bayta' Marayaw pa manga tau ha wayruun tungud niya, amuna in biya' hantang gadji ku. Hangkan, wala' aku nangayu' balanja' dayn kaniyu, minsan awn kapatut ku.

¹⁹ In aku ini tau luhaya makapagbaya'-baya' sin baran ku. Bukun aku ipun sin tau hisiyu-siyu. Sagawa' atas ku nagpaipun ha manga tau katān ha supaya mataud in tau marā ku magad ha Almasi.

²⁰ Hangkan, bang aku duun ha manga Yahudi magnasihat kanila, magad aku sin addat-palangay sin manga Yahudi, ha supaya sila dumungug sin nasihat ku iban marā ku sila magad ha Almasi. Iban minsan aku puas na dayn ha sara' agama, amu in piyanaug hi Musa

pa manga bangsa Yahudi, bang aku duun magnasihat ha manga tau, amu in miyamagad sin sara' ini, di' tuud aku lumanggal sin sara' nila, ha supaya ku sila marā magparachaya ha Panghu' Īsa.

²¹ Damikkiyan, bang aku duun magnasihat ha manga tau bukun bangsa Yahudi, iban amu in wala' miyamagad sin sara' agama sin manga Yahudi, in addat-palangay ku paagarun ku da isab biya' sin addat-palangay nila, ha supaya ku sila marā magparachaya ha Panghu' Īsa. Sagawa', minsan aku wala' miyamagad sin sara' agama sin manga Yahudi, way ku isab tiyaykuran in sara' sin Tuhan, sabab in aku ini ha babaan sin sara' sin Almasi.

²² Bang isab aku magnasihat ha manga tau, amu in bukun pa mahugut in ĩman ha Panghu' Īsa, hipakita' ku isab sin piyag'aaddatan ku in manga sara' nila, ha supaya katabangan ku sila magpakusug sin ĩman nila. Hangkan atas ku hinangun in unu-unu katān ha manga tau ha katān hula', bang mayan awn dayn kanila minsan dakuman hangkatiyu' marā ku magad kan Īsa supaya sila malappas dayn ha dusa.

²³ Na, in katān yan hīnang ku ha supaya matanyag in Bayta' Marayaw pa tau katān, iban bat isab awn palsukuan ku sin karayawan niya.

²⁴ Biya' na sin kiyaiingatan niyu bang awn panayam-nayam maglumba' mataud in magad maglumba' magdāgan, sagawa' hambuuk da in dumaug, amu in makakawa' sin sasalamatan. Hangkan, in kamu yan, biya' sin ibārat maglumba' magdāgan, subay niyu puspusun in

tuyu' sin pag'agad niyu ha Tuhan, biya' da sin tuyu' sin tau maglumba', ha supaya kamu karihilan sin Tuhan tungbas marayaw.

²⁵ Iban in katān amu in magad maglumba' magdāgan, hallian nila in unu-unu katān amu in makakangī' sin dayaw sin pamaranan nila, ha supaya sila dumaug iban kasangunan in ū nila sin kuruna amu in sasalamatan. In kuruna ini, amu in piyagtuyuan nila makawa', di' da tumatas malugay sumagawa' in pahala' amu in piyagmuhut-muhut makawa' sin kitaniyu agad kan Īsa, tumatas sampay pa kasaumulan, hangkan hallian natu' isab in baran taniyu dayn ha unu-unu mangī'.

²⁶ Hangkan na in aku, ha supaya ku makawa' in piyagmumuhut-muhut ku, singuran ku isab in kaagi dumagan sin tau miyamagad maglumba', amu in manulin-tulin in dāgan way paglingi'-lingi' sampay maabut in jangkaan sin paglumbaan. Iban singuran ku da isab in kaagi sin magbabaksing manuntuk ha atu niya, amu in tumudju sadja pa atu in suntuk niya, ha supaya niya makawa' in daugan.

²⁷ Singuran ku in addat sin manga magad ha pagpanayam-nayam amu binsanaun nila in pamaranan nila supaya tumugas iban kumusug. Di' ku tuud dūlan in hawa-napsu sin baran ku, amu in makaraug kāku' bang ku di' kapa'gangan, sabab di' aku mabaya' bang aku, amu in nagnasihat pa kaibanan tau, hisulak sin Tuhan, di' dihilan sasalamatan.

10

Pasal Paghalli' dayn ha Manga Barhala'

¹ Na, manga taymanghud ku mabaya' ku hipatumtum kaniyu in kiyalabayan sin manga kamawmaasan natu' bangsa Yahudi, amu in miyagad kan Musa gimuwa' dayn ha hula' Misir sin timpu nakauna yadtu. Paggiwa' nila dayn ha hula' Misir, in sila katān miyamagad sin panawan sin gabun ha unahan nila amu in tanda' yaun in Tuhan himihindu' sin labayan nila. Imuntas sila katān miyanaw dayn ha Dagat Pula ha wayruun nagmula kanila.

² Na, in pag'untas nila sin Dagat Pula iban sin pag'agad nila ha gabun biya' sapantun sin in sila katān nagpaligu', amu in tanda' sin in sila agad kan Musa.

³ In sila katān kimaun sin kakaun amu in naug dayn ha Tuhan.

⁴ Iban mīnum sila sin tubig amu in dīhil sin Tuhan kanila sabab in sila katān mīnum sin tubig, amu in gimuwa' dayn ha batu. Na, in batu amuna in tanda' sin in Almasi yaun miyamagad kanila pakain-pakain sila.

⁵ Sagawa', minsan bihādtu, in Tuhan wala' kiyasulitan sin hinang sin kamatauran kanila. Hangkan, mataud in miyatay kanila didtu ha hula' paslangan mahunit paghulaan, amu in liyabayan nila.

⁶ Na, in manga kimugdan ha manga kamaasan natu' yadtu hambuuk pamintangan taniyu sin subay kitaniyu di' sumingud magnapsu sin unu-unu mangī' biya' kanila.

⁷ Damikkiyan subay kitaniyu di' sumumba ha manga barhala' biya' sin hinang sin kaibanan kanila ha waktu yadtu. In kahinangan nila ini kiyasulat ha lawm Kitab. Amu agi sin ha lawm Kitab, "Pag'ubus sin manga tau nagkaun-kaun nanglaggu' ha barhala' siyusumba nila, nagbawbaylahan sila iban naghinang sin mangi'."

⁸ Subay in kitaniyu usug-babai di' magjina, biya' na sin hinang sin manga kaibanan kamaasan natu'. Na, sasuku' sin sila naghinang sin biya' ha yan magtūy sila miyatay. Ha lawm hangka-adlaw awn kawhaan tagtū ngaibu tau in miyatay kanila.

⁹ Subay natu' di' tukasun in kusug sin kawasa sin Tuhan biya' sin hinang sin kaibanan kanila. Na, sasuku' sin naghinang sin biya' ha yan magtūy sila miyatay piyagkutkut sin manga hās.

¹⁰ Subay kamu di' magsumlut pasal sin kiyaganta' sin Tuhan kaniyu biya' sin hinang sin kaibanan kanila. Hangkan in sasuku' sin sila naghinang sin biya' ha yan piyatay sila sin Malāikat Magkakawa' sin Nyawa.

¹¹ Na, in manga unu-unu katān kimugdan ha manga kamawmaasan natu' yadtu piyaratung kanila sin Tuhan ha supaya awn kapamintangan natu'. Iban in manga kiyalabayan nila katān siyulat ha lawm Kitab ha supaya kitaniyu maingat humalli', di' huminang biya' sin bakas nahinang nila, sabab miyabut na kitaniyu sin masa masuuk na makiyamat in dunya.

¹² Hangkan hisiyu-siyu tau in magpikil sin

mahugut na in īman niya, di' niya butawanan, na subay siya mahalli' sabab di' kaingatan kinsum ku'nisa masasat siya huminang sin mangī'.

¹³ In unu-unu sasat dumatung kaniyu biya' da isab sin manga sasat magdatung pa manga mānusiya' katān. Sagawa' in Tuhan kapangandulan, hangkan in kamu yan di' niya pasāran dumā sin manga sasat amu in ganta' di' niyu kaīmanan. Pasal bang awn na dumatung sasat mawn kaniyu pakusugun sin Tuhan in īman niyu sumulak sin sasat yan ha supaya kamu di' marā.

¹⁴ Na, hangkan manga taymanghud ku kalasahan, ayaw tuud kamu magad magsumba ha manga barhala'.

¹⁵ In manga kamu yan halul-akkal. Hangkan, pikila niyu marayaw bang in bichara ku yan nakaamu atawa wala'.

¹⁶ Bang kitaniyu magtipun-tipun na, amu in hambuuk panumtuman sin kamatay sin Panghu' Īsa, ampa kitaniyu magsāw mag'inum dayn ha sawan amu in pagsarang-sukulan pa Tuhan, na, biya' ha ini in hāti niya. Bang kita minum sin luun sin sawan iban kumaun sin tinapay, amuna in tanda' sin in kitaniyu katān himambuuk na kan Īsa, kaagi sin dugu' iban baran hi Īsa.

¹⁷ Pagga hambuuk da in tinapay pagsāw-sāwhan sin kitaniyu katān, na, minsan kitaniyu mataud biya' da hambuuk in ginhawa-baran natu' katān.

¹⁸ Kitaa niyu ba in addat sin bangsa Israil.

Hisiyu-siyu in makakaun sin pagkaun bakas piyaglabut ha Tuhan, itungun na siya agad ha manga tau nagtataat pa Tuhan. (Na, damikkiyan, hisiyu-siyu in kumaun sin manga bakas piyaglabut ha manga barhala', itungun da isab siya agad ha manga tau nagsusumba ha manga barhala'.)

¹⁹ Na, bukun in hātihan sin bichara ku yan bat awn harga' sin manga barhala' atawa sin manga kakaun hipaglabut kanila.

²⁰ Sagawa' pahātihun ta kamu tuud marayaw sin in manga kakaun hipaglabut ha manga barhala' tudju pa manga saytan bukun harap pa Tuhan. Iban di' aku mabaya' makapaglamud kamu iban sin manga saytan.

²¹ Hangkan di' makajari in manga kamu amu in miyamagad sin pag'inum iban pagkaun sin tinapay duun ha pagtipun-tipun sin manga Almasihin, lumamud isab minum iban kumaun sin manga unu-unu kakaun bakas piyaglabut ha manga saytan.

²² Luwal dakuman bang niyu sunggurun in kabayaan sin Tuhan. Na, mayta', ha pikil niyu makusug in kawasa niyu dayn ha Tuhan?

²³ Na, awn kaibanan tau namung, amu agi, “Makajari kitaniyu huminang sin unu-unu kabayaan natu'.” Bunnal in bichara yan, sagawa' bukun in unu-unu katān hinang niyu makarayaw kaniyu. Iban bukun in katān hinang niyu makatabang magpahugut sin iman sin pagkahi niyu.

²⁴ Bukun marayaw bang in pikilun natu' sadja in hikarayaw pa baran natu'. Sagawa', subay

pikilun natu' in hikarayaw sin pagkahi natu'.

²⁵ Na, makajari kamu kumaun sin manga siyumbay' diyaragang ha tabu', minsan di' niyu na asubuhun bang yan bakas piyaglabut ha manga barhala' atawa wala'.

²⁶ Karna' kiyasulat ha lawm Kitab amu agi, "In dunya iban sin katān luun niya piyapanjari sin Tuhan."

²⁷ Na, bang sawpama kamu dāhun magkaun-kaun sin hambuuk tau bukun agad kan Īsa biya' kaniyu, ampa mabaya' da isab kamu magad, ini in hikabayta' ku kaniyu. Makakaun kamu sin unu-unu na kakaun hilabut kaniyu. Ayaw na kamu mangasubu bang in manga kakaun yan bakas piyaglabut ha manga barhala'.

²⁸ Sumagawa', bang awn tau imiyan kaniyu sin in kakaun yan bakas piyaglabut ha manga barhala', na, ayaw na kamu kumaun sin kakaun yan, ha supaya di' kumangī' in parasahan sin tau namayta' kaniyu.

²⁹ Minsan in ha pikil niyu wayruun ngī' niya, bang kamu kumaun sin kakaun yan, subay niyu pikilun in parasahan sin tau namayta' kaniyu.

Na, maray' awn duun kaniyu magsual sin biya' ha ini. "Mayta' aku taggahan sin tau kumaun sin kakaun, amu in ha pikil ku wayruun ngī' niya, sawkat na ha pikil niya mangī' kumaun sin kakaun yan?"

³⁰ Tantu, bang aku magsarang-sukul pa Tuhan ha pasal sin kakaun, subay wayruun tau sumaway kāku', karna' kiyaun ku iban pagsarang-sukul pa Tuhan."

³¹ Na, yari in hikasambag ku sin bichara yan. Unu-unu na in hinangun niyu mag'inum na ka atawa magkaun, subay in hinang yan makarihil kalagguan pa Tuhan.

³² Subay in unu-unu katān hinang niyu, di' makarihil kaniyu salla' ha pangatud sin kaibanan niyu, Yahudi na ka, atawa bukun, atawa ha manga pagkahi niyu agad ha Almasi, amu in manga tau suku' sin Tuhan.

³³ Singud kamu biya' kāku'. Unu-unu in hinangun ku, in tuyuan ku amu in makasulut ha katān. Di' aku magpikil sin hikarayaw pa baran ku, sagawa' amu in hikarayaw sin katān, bang mān sila makapuas dayn ha murka' sin Tuhan.

11

Pasal sin Pagtabun sin ū ha lawm Bāy Pagtataatan

¹ Hangkan singuri niyu tuud aku biya' da isab sin pagsingud ku ha Panghu' Īsa Almasi.

² Na, sanglitun ta isab kamu pasal tiyutumtum niyu sadja aku, iban iyaagad niyu tuud in manga hindu' amu in piyasampay ku kaniyu.

³ Malayngkan, awn pa isab amu in kabayaan ku kahātihan niyu. In ini pasal sin pagnakura'. In Almasi, amu in makapag'agi ha katān kausugan. Hāti, in katān kausugan tagapaghula', amu in makapag'agi ha manga asawa nila. Ampa in Tuhan, amu in makapag'agi ha Almasi.

⁴ Hangkan bang awn usug mangarap pa Tuhan duun ha bāy pagtataatan niyu atawa magpasampay sin Parman sin Tuhan, ampa biyubutangan niya tabun in ū niya, biya' niya da wala' piyag'addatan in Almasi, amu in makapag'agi kaniya.

⁵ Sagawa' bang awn babai mangarap pa Tuhan atawa magpasampay sin Parman sin Tuhan ha bāy pagtataatan, ampa wayruun turung sin ū niya, biya' niya da wala' piyag'addatan in bana niya amu in makapag'agi kaniya. Lāgi', in kasipugan sin babai yan biya' da sin kasipugan sin hambuuk babai biyabangunan in ū niya.

⁶ Bang in babai yan di' magtutung ha lawm bāy pagtataatan, marayaw pa uturan niya in buhuk niya. Sagawa', pagga makasipug ha babai in magbagung atawa mag'utud sin buhuk niya, magpahawpu' tuud, na, subay niya tuud turungan in ū niya. Marayaw yan dayn sin bangunan niya in ū niya.

⁷ Na, in manga kausugan, bukun nawajib kanila in magtabun sin ū nila ha lawm bāy pagtataatan, sabab in sila piyapanjari sin Tuhan awn sibuan iban sin kajarihanan niya, iban sila in magpakita' sin kapatutan sin Tuhan. Sagawa' in babai, amu in magpakita' sin kapatutan sin bana nila.

⁸ Sabab in usug, ha waktu tagna' piyapanjari sin Tuhan in mānusiya', bukun kiyawa' piyaawn dayn ha baran sin babai, sumagawa' in babai, amu in kiyawa' piyaawn dayn ha baran sin usug.

9 Iban bukun piyapanjari sin Tuhan in usug ha supaya awn limbang sin babai, sagawa' in babai piyapanjari sin Tuhan ha supaya awn limbang sin usug.

10 Hangkan subay in manga babai magturing ha supaya awn tanda' kakitaan sin manga malāikat sin in manga babai ha babaan tuud sin manga bana nila.

11 Malayngkan, in kitaniyu ha lawm ukuman sin Panghu' Īsa Almasi subay magtabang-tiyabangi. In babai subay tumabang ha usug, hāti in usug subay tumabang ha babai. In hāti niya, wayruun hambuuk tau in makatindug sin isa-isa niya.

12 Karna' minsan in babai piyapanjari sin Tuhan tagna' kiyawa' piyaawn dayn ha baran sin usug, pag'ubus dayn didtu, in kausugan katān lumahil pa dunya hipag'anak sin babai. Sagawa' in unu-unu katān guwa' dayn ha Tuhan (sabab siya in nagpapanjari sin unu-unu katān ha liyukupan sin ālam).

13 Na, bang kamu, ha pikil niyu nakaamu baha' in hinang sin manga babai ha pagtipun-tipun niyu, bang sila mangarap pa Tuhan sin wayruun tabun sin ū nila?

14 Asal niyu na kiyaiingatan sin makasipug ha usug in magpahaba' sin buhuk niya.

15 Sagawa' ha babai, malingkat aturun bang mahaba' in buhuk niya. Dihilan siya sin Tuhan mahaba' buhuk bat awn tabun sin ū niya.

16 Malayngkan, bang awn duun kaniyu amu in mabaya' pa jumawab, na, amu ini in

hikabayta' ku kaniya. In addat yan amuna in iyaagad namu' iban sin katān jamaa Almasihin, amu in manga tau suku' sin Tuhan, ha unu-unu lugal. Wayruun addat dugaing agarun namu'.

In Pagkaun iban Pag'inum amu in Panumtuman kan Īsa

¹⁷ Na, dugaing dayn sin yan, awn pa isab mabaya' ku hihindu' kaniyu. In ini pasal sin pagtipun-tipun niyu ha bāy pagtataatan niyu. Di' ta kamu sanglitun pasal sin pagtipun-tipun niyu, sabab in yan wala' nakarā kaniyu pa karayawan, gām mayan pa kangian.

¹⁸ Muna-muna, mabaya' ku hipaingat kaniyu sin nakarungug aku suysuy sin bang kamu magtipun-tipun na, di' kamu magsulut-siyuluti, nagkakandi-kandi kamu. Na, ha pikil ku awn kasabunnalan sin suysuy ini.

¹⁹ Kalu-kalu ha pikil niyu amu yan in subay niyu hinangun ha supaya kaingatan sin tau bang hisiyu tuud in makasulut ha atay sin Tuhan.

²⁰ Iban da isab bang kamu magtipun-tipun na magkaun sin panumtuman sin kamatay sin Panghu' Īsa biya' da isab bukun Panghu' in tumtumun niyu. Na bang biya' ha yan in hinang niyu, in pagkaun niyu yan bukun hambuuk panumtuman sin kamatay sin Panghu'.

²¹ Sabab in hinang niyu, muna-muna kamu kumaun sin kakaun diyarā niyu pa pagtitipunan. Di' niyu kapinan in kaibanan niyu. Hangkan, in kaibanan niyu mahapdi',

ampa in kamu kaibanan isab nahilu sin taud sin inum niyu.

²² Mayta', wayruun ka bāy niyu pagkaunan iban pag'inuman niyu? Atawa hangkan kamu maghinang biya' ha yan pasal mabaya' niyu dihilan kasipugan in manga jamaa Almasihin amu in manga tau suku' sin Tuhan iban sin manga taymanghud niyu miskin? Na, ha pikil niyu unu in hipamung ku sin hinang niyu yan? Sanglitun ta kamu? Tantu di' ta kamu sanglitun!

²³ Bakas ku na kiyahindu' kaniyu in kiyahindu' kāku' sin Panghu' Īsa. Biya' ha ini in hindu'. Ha dūm katipu kan Īsa, duun siya nagkakaun iban sin manga tindug niya. Sakali kimawa' siya tinapay.

²⁴ Ampa siya nagsarang-sukul pa Tuhan. Pag'ubus niya nagsarang-sukul, sipak niya in tinapay, ampa niya diyuhal pa manga kiyawakilan niya, ampa siya namung, laung niya, “Niyata niyu sin amu yan in ginhawa-baran ku, amu in hililla' ku mapatay sabab-karna' niyu. Kaun kamu sin tinapay yan amu in ganti' panumtuman niyu kāku'.”

²⁵ Damikkiyan, pag'ubus nila nagkaun, kiyawa' niya in sawan, ampa siya namung. Laung niya, “In luun sin sawan ini tanda' sin janji' ba'gu sin Tuhan kaniyu. In dugu' ku maasag amu in dumihil katantuhan sin janji' ini. Inuma niyu yan iban amu yan in ganti' panumtuman niyu kāku' ha sakaba' niyu minum.”

²⁶ Sabab ha sakahaba' niyu magtipun-tipun biya' da ha ini magdungan kumaun sin tinapay

iban minum sin luun sin sawan, biya' niyu da tiyanyag in kamatay sin Panghu' Īsa. Na, subay natu' di' bugtuun in hinang ini sampay dumatung in waktu sin pagbalik mari pa dunya hi Panghu' Īsa.

²⁷ Hangkan, hisiyu-siyu in magad sin pagkaun sin tinapay iban sin pag'inum sin luun sin sawan bilang panumtuman ha Panghu' Īsa, ampa bukun matūp in palangay iban pikilan niya, na magdusa siya, sabab biya' niya da wala' hiyalgaan in ginhawa-baran iban dugu' sin Panghu' Īsa.

²⁸ Na, dayn ha sabab ini, in hisiyu-siyu magad sin pagkaun iban pag'inum ini, ha di' pa siya kumaun sin tinapay iban minum sin luun sin sawan, subay niya lilingun in atay niya kitaun bang awn ngī' niya.

²⁹ Sabab apabila siya kumaun sin tinapay iban minum sin luun sin sawan ha di' niya mapikil marayaw in harga' sin ginhawa-baran sin Panghu' Īsa, na, biya' niya da piyaratungan hukuman dayn ha Tuhan in baran niya.

³⁰ Na, hangkan dayn ha sabab sin dusa nahinang niyu yan, mataud kaniyu in nasasakit iban malamma in baran. Iban mataud da isab in miyatay.

³¹ Sagawa' bang ta lilingun na muna in atay taniyu bang wayruun dusa, na, di' kitaniyu kabutangan sin hukuman sin Tuhan.

³² Paratungan kitaniyu bihaun sin Tuhan kasiksaan tungud sin dusa nahinang natu', ha supaya ha adlaw mahuli di' kitaniyu malapay

sin hukuman hibutang niya pa manga tau di magparachaya kaniya.

³³ Hangkan, manga taymanghud ku, bang kamu magtipun-tipun kumaun bilang panumtuman sin kamatay hi Panghu' Īsa, tagari niyu in kaibanan niyu.

³⁴ Na, bang sawpama awn hiyahapdi' duun kaniyu, subay siya kumaun naa pa bāy niya, ha supaya bang kamu magtipun-tipun na, di' kamu makabāk dusa pa Tuhan.

Na, ha pasal sin kaibanan parakala' niyu, subay na aku mākawn kaniyu ampa ku salassayun.

12

In Ingat-kapandayan iban Barakat Hirihil sin Rū sin Tuhan

¹ Na, bihaun bicharahun ku in pasal sin manga ingat-kapandayan iban barakat hirihil sin Rū sin Tuhan kātu'niyu, sabab kabayaan ku, manga taymanghud ku, kahātihan niyu in kasabunnalan pasal sin manga ini.

² Katumtuman niyu sin bukun pa kamu agad ha Almasi, masi da kamu narā sin saytan sumumba ha manga barhala', amu in way tuud nyawa.

³ Sumagawa' bihaun, pagga kamu agad na ha Almasi, subay niyu kaingatan na sin wayruun tau, amu in hiyuhūp sin Rū sin Tuhan in makapamung pangkal ha Panghu' Īsa. Damikkiyan, wayruun tau makapamung in hi

Īsa, Panghu' niya, bang siya wala' hiyuhūp sin Rū sin Tuhan.

⁴ Mataud in ginisan sin manga ingat-kapandayan iban barakat hirihil sin Tuhan, sagawa' hambuuk-buuk da in Rū sin Tuhan in tuburan sin katān yan.

⁵ Ginis-ginisan in hinang natu' pakaniya-pakaniya tumabang ha manga pagkahi Almasihin, sagawa' hambuuk-buuk da Panghu' Īsa in paghulas-sangsaan natu' katān.

⁶ Mataud da isab in ginisan sin ingat-kapandayan dīhil kātu' supaya kitaniyu tumabang ha manga pagkahi natu', sagawa' hambuuk-buuk da isab Tuhan in tumabang kātu'niyu huminang sin hinang diyaakan niya.

⁷ In kitaniyu katān pakaniya-pakaniya, dīrihilan sin Tuhan ingat-kapandayan iban barakat ha supaya kitaniyu makatabang ha katān pagkahi natu' Almasihin. Na, dayn didtu kaingatan sin kaibanan in kitaniyu tiyulunan sin Rū sin Tuhan.

⁸ In hambuuk tau dihilan sin Rū sin Tuhan ingat-kapandayan magnasīhat sin hindu' naug dayn ha Tuhan. Ampa in hangka-tau dīhilan isab sin Rū sin Tuhan kapandayan magpahāti ha manga tau sin ingat nila pasal sin Parman sin Tuhan.

⁹ Tunggal da Rū sin Tuhan in dimihil sin manga pakaradjaan yan. In hangka-tau dihilan sin Rū sin Tuhan pangandul mahugut pa Tuhan, ampa in hangka-tau dihilan isab barakat magpauli' ha manga nasasakit.

¹⁰ In hangka-tau isab dihilan barakat

huminang sin manga mu'jijat iban in hangka-tau dihilan barakat magpasampay sin Parman sin Tuhan. Hāti, in hangka-tau dihilan isab sin ingat-kapandayan sumilang sin barakat dayn ha Rū sin Tuhan iban sin bukun. In hangka-tau isab dihilan sin barakat makapamichara sin ginisan bahasa di' kahātihan sin manga tau. Ampa in hangka-tau dihilan sin ingat-kapandayan magpahāti sin maana sin ginisan bahasa piyamung yan.

¹¹ Sagawa' hambuuk da tuud Rū sin Tuhan, in dumihil sin katān ingat-kapandayan iban barakat yan. Makapagbaya' siya bang unu in ingat-kapandayan iban barakat hirihil niya pa manga tau pakaniya-pakaniya iban bang hisiyu in dihilan niya.

In Ginisan Bahagi' sin Ginhawa-baran sin Almasi

¹² Na, (minsan magdugaing-dugaing in ingat-kapandayan iban barakat dihil kātu'niyu) masi da isab kitaniyu katān nahahambuuk. Sabab in kitaniyu manga agad ha Almasi bang hidalil pa hambuuk ginhawa-baran sin tau, in kitaniyu ini, amuna in ginisan bahagi' sin ginhawa-baran sin Almasi. Minsan mataud in ginisan sin bahagi' niya masi da hambuuk in ginhawa-baran niya.

¹³ Damikkiyan, in manga kitaniyu Almasihin mataud in ginisan natu'. Awn Yahudi, awn bukun, iban awn banyaga', awn bukun. Sagawa' hiyambuuk kitaniyu katān sin Rū sin Tuhan. Tunggal da siya in nagligu' kātu' supaya kitaniyu mahinang hambuuk bahagi' sin

ginhawa-baran sin Almasi, lāgi' in katān
hiyuhūp sin hambuuk-buuk da Rū sin Tuhan.

¹⁴ Na, in ginhawa-baran sin tau mataud in
ginisan sin bahagi' niya, bukun sadja hambuuk.

¹⁵ Sabab, minsan sawpama imiyan in siki,
laung niya, “In aku ini bukun hambuuk bahagi'
sin ginhawa-baran sabab in aku siki sadja,
bukun lima.” Na, minsan biya' ha yan in
pamung sin siki, masi da siya agad ha bahagi'
sin ginhawa-baran.

¹⁶ Iban bang sawpama isab imiyan in taynga,
laung niya, “In aku ini bukun agad sin bahagi'
sin ginhawa-baran sabab in aku taynga sadja,
bukun mata.” Na, minsan biya' ha yan in
pamung sin taynga, masi da siya agad sin
bahagi' sin ginhawa-baran.

¹⁷ Na, bang sawpama in ginhawa-baran lullun
na mata, biya' diin in karungug niya? Iban
bang isab lullun na taynga, biya' diin in
kahamut niya?

¹⁸ Sagawa' in ginhawa-baran sin tau
piyapanjari sin Tuhan jukup iban sin ginisan
bahagi' niya biya' sin asal kiyaganta' niya.

¹⁹ Di' yan mahinang ginhawa-baran bang yan
lullun na sadja mata atawa taynga. Subay da
jukup in ginisan sin bahagi'.

²⁰ Biya' na sin asal kiyaganta', in hambuuk
ginhawa-baran, mataud ginisan in bahagi'.

²¹ Na, hangkan di' makajari in mata imiyan
ha lima, “Di' aku magkalagihan kaymu!”
Damikkiyan, di' da isab makajari imiyan in ū
ha siki, “Di' aku magkalagihan kaymu!”

²² Sabab in kasabunnalan niya, minsan in hambuuk bahagi' sin ginhawa-baran biya' lupa wayruun da tuud guna niya, malayngkan, kagunahan da isab sin ginhawa-baran.

²³ In manga bahagi' amu in ha bistahan natu' wayruun da tuud guna nila, amuna in iyaayaran natu' tuud. Ampa in manga bahagi' amu in tamparasa, subay tamungan natu' marayaw ha supaya di' kakitaan.

²⁴ Hāti in manga bahagi' amu in marayaw aturun, minsan di' natu' na tuud ayaran. Hangkan biya' ha ini in kaagi sin Tuhan nagpaamu nagbutang sin ginisan bahagi' ha supaya in manga bahagi' amu in tamparasa kaayaran natu' tuud.

²⁵ Na, hangkan in ginisan bahagi' sin ginhawa-baran, subay di' magsagga'-siyaggai. Gām mayan subay magtabang-tiyabangi.

²⁶ Bang sawpama in hambuuk bahagi' sin ginhawa-baran numanam masakit, in kaibanan bahagi' magad da isab kaniya numanam sin masakit. Damikkiyan, bang sawpama isab in hambuuk bahagi' karihilan kalagguan in katibuukan sin ginhawa-baran kumuyag da isab.

²⁷ Na, in kamu yan katān Almasihin, amuna in biya' sapantun ginhawa-baran sin Almasi, iban pakaniya-pakaniya kaniyu, amuna in biya' sapantun bahagi' sin ginhawa-baran niya.

²⁸ In kitaniyu katān amu in diyalil ginisan bahagi' sin ginhawa-baran sin Almasi, dihilan hinang ha pagtipun-tipun sin manga Almasihin. Sagawa' bukun sibu' in hinang natu' katān,

sabab Tuhan in nagpaamu nagdihil sin hinang. Muna-muna tuud pinī' niya in manga tau kiyawakilan niya. In hikaruwa manga magpapasampay sin parman niya pa manga tau. Hikatū, manga tau magnanasihat sin Parman. Pag'ubus sunuan sin manga tau maghihinang sin manga mu'jijjat. Sunuan isab sin kaibanan, amu in kiyarihilan barakat magpauli' ha manga nasasakit, iban in kaibanan mananabang ha pagkahi nila, iban in kaibanan amu in maingat magnakura' magdā sin hinang. In kaibanan isab dihilan barakat makabichara sin ginisan bahasa hīndu' kanila sin Rū sin Tuhan, amu in di' kaingatan sin manga tau.

²⁹ Bukun sila lunlun tau kiyawakilan sin Almasi, atawa manga magpapasampay sin Parman, atawa magnanasihat sin Parman sin Tuhan. Bukun katān dihilan barakat makahinang sin manga mu'jijjat,

³⁰ atawa makapauli' sin manga nasasakit, atawa makabichara sin manga bahasa hīndu' sin Rū sin Tuhan amu in di' kaingatan sin tau, atawa magpahāti sin maana sin bahasa yan.

³¹ Na, dayn ha katān ingat-kapandayan iban barakat yan, subay in pagmuhut-muhutan niyu makawa' amuna in makatabang tuud ha pagkahi niyu Almasihin.

Sumagawa' in hikabayta' ku kaniyu bihaun pasal sin kasi-lasa, amu in labi tuud marayaw dayn ha katān ingat-kapandayan iban barakat.

13

In Addat sin Tau Makasi-Malasa ha Pagkahi Niya

¹ Bang aku sawpama piyatulunan barakat makabichara sin ginisan bahasa dī ha lawm dunya sampay sin bahasa sin manga malāikat ha surga', sagawa' di' aku makasi-malasa ha pagkahi ku, na, wayruun da guna sin barakat yan. In bichara ku yan biya' da sin hibuk sin agung atawa bagting bang lisagun way bidda'. Wayruun kapūsan sin bichara yan.

² Atawa minsan awn barakat ku magpasampay pa manga tau sin Parman sin Tuhan, atawa jukup aku sin unu-unu katān ingat, iban kahātihan ku in unu-unu katān miyaksud sin Tuhan, amu in di' kahātihan sin manga tau, atawa minsan biya' diin in hugut sin pangandul ku pa Tuhan bat aku makapaīg sin būd dayn ha kiyabutangan niya, sagawa' bang wayruun da kasi-lasa ku ha pagkahi ku, in katān barakat yan wayruun da kapūsan niya.

³ Iban minsan sawpama in katān alta' ku hipagmura ku ha manga miskin iban hipaglilla' ku in baran ku sunugun sin kāyu sabab sin Almasi, sagawa' bang wayruun kasi-lasa ku ha pagkahi ku, wayruun da makawa' ku karayawan dayn ha manga hinang ku yan.

⁴ Na, biya' ha ini in addat sin tau makasi-malasa ha pagkahi niya. Bukun siya maluhay dugalan ha pagkahi niya, sagawa' bayng'ulungun siya. Bukun siya maiggil atawa maabughu'. Bukun mataas in dāhan niya. Bukun siya maabbu.

⁵ Bukun mangī' in addat niya, iban di' siya magpikil sin unu-unu hikarayaw sadja pa baran niya. Bukun siya hangkaray' pag'astulan. Di' siya magtaw' ha lawm atay niya sin unu-unu mangī' nahinang kaniya sin kaibanan.

⁶ In tau awn kasi-lasa niya bukun makuyag bang in kaibanan niya maghinang sin mangī', sagawa' makuyag siya bang sila huminang sin mabuntul.

⁷ Iban in tau awn kasi-lasa niya, di' sumuhun ha pagkahi niya. Di' magkalawa' in pangandul niya ha manga tau. Giyuguun niya ha susūngun dumayaw da sila. Masi-masi in kasi-lasa niya minsan unu in haggut-pasu' hibutang kaniya sin pagkahi niya.

⁸ In kasi-lasa di' magkabugtu' sampay pa kasaumulan, sagawa' in barakat dihil kātu'niyu sin Tuhan magpasampay sin Parman niya awn sadja kahinapusan. In barakat dihil kātu' supaya kitaniyu makabichara sin manga bahasa piyatulun kātu' sin Rū sin Tuhan, awn da waktu di' na kalagihan. Iban minsan in manga ingat malawm piyatulun kātu' sin Tuhan, lumabay da.

⁹ Sabab, bihaun, minsan biya' diin in ingat natu', iban minsan biya' diin in pagpasampay natu' sin Parman sin Tuhan awn sadja kulang niya. Bukun pa jukup.

¹⁰ Malayngkan, bang dumatung na in waktu magmakbul na in unu-unu katān giyanta' sin Tuhan amu in way tuud salla', na, maglabay na in manga ingat-kapandayan bukun jukup.

¹¹ Na, biya' ha ini in palangay ku sin

bata'-bata' pa aku. In pamichara, pamikil iban akkal ku biya' da isab sin hambuuk bata'-bata'. Sumagawa', limaggu' mayan aku, biyutawanan ku in manga palangay bata'-bata'.

¹² Damikkiyan, bihaun, ha salugay natu' dī pa ha dunya bukun pa jukup in panghāti natu' pasal Tuhan. In pangita' natu' kaniya biya' sin hantang hambuuk tau tumanding ha samin magabul, bukun marayaw in pangatud niya. Sumagawa' dumatung da in adlaw makapagbalharap da kitaniyu iban siya. Ha bihaun, landu' tuud kulang in panghāti ku sin pakaradjaan tudju pa Tuhan, sagawa' dumatung da in waktu kahātihan ku da tuud marayaw in katān pakaradjaan ini, biya' sin dayaw sin panghāti sin Tuhan pasal ku.

¹³ Manjari, in tū parakala' amu in iman, huwat-huwat, iban kasi-lasa wayruun kahinapusan nila sampay pa salama-lama. Lāgi' in labi awla tuud marayaw dayn ha katān amuna in kasi-lasa.

14

In Aturan sin Pagdā sin Manga Ingat-Kapandayan iban Barakat

¹ Na, in pagkasi-lasa ha pagkahi subay amuna tuud in labi awla pagmuhut-muhutan niyu hibutang pa lawm atay niyu. Sagawa' marayaw da isab bang niyu pagmuhut-muhutan in ingat-kapandayan iban barakat dayn ha Rū sin Tuhan, labi awla in barakat magpasampay sin Parman sin Tuhan pa manga mānusiya'.

² In tau piyatulun barakat sin Rū sin Tuhan makapamichara dugaing amu in di' niya kaingatan asal, in bichara niya tudju sadja pa Tuhan bukun pa mānusiya', sabab wayruun mānusiya' makahāti sin bichara niya. In manga pakaradjaan hibichara niya naug dayn ha Rū sin Tuhan, sa' biya' hantang tiyatapuk da, sabab di' kahātihan sin tau in bichara niya.

³ Sumagawa' in tau kiyarihilan barakat magpasampay sin Parman sin Tuhan pa manga mānusiya', makatabang siya ha pagkahi niya magpahugut sin iman nila iban maparayaw niya in atay sin manga nasususa.

⁴ In tau makabichara sin bahasa piyatulun kaniya sin Rū sin Tuhan makabāk sadja karayawan tudju pa baran niya, sagawa' in tau magpasampay sin Parman sin Tuhan makapahugut sin iman sin katān agad ha Almasi.

⁵ In kabayaan ku in kamu katān makabichara sin bahasa piyatulun sin Rū sin Tuhan, sagawa' labi kabayaan ku patulunan kamu sin barakat magpasampay sin Parman sin Tuhan. Sabab labi tuud kagunahan in tau magpasampay sin Parman dayn sin tau makabichara sin bahasa piyatulun sin Rū sin Tuhan. Awn da isab guna sin bahasa piyatulun sin Rū sin Tuhan bang awn tau duun ha pagtipun-tipun niyu makapahāti sin maana niya ha supaya makapahugut sin iman sin katān agad ha Almasi duun.

⁶ Na, manga taymanghud ku, minsan sawpama aku mawn kaniyu mamichara sin

bahasa piyatulun kāku' sin Rū sin Tuhan, wayruun da karayawan hikarihil ku kaniyu. Sumagawa' bang ku hibayta' kaniyu in piyanyata' kāku' sin Tuhan, atawa baytaan ta kamu sin manga pakaradjaan kaingatan ku pasal Tuhan, atawa magpasampay aku kaniyu sin Parman sin Tuhan, atawa magnasihat aku kaniyu, in manga yan makatabang tuud kaniyu.

⁷ Dalila niyu na sadja in manga magkatingug way nyawa biya' na sin suling atawa biyula. Bang in magsuling atawa magbiyula di' maingat, di' da kahantapan in tunis niya.

⁸ Atawa minsan in huyup-huyup hipagtawag ha manga sundalu magsakap harap pa pagbunuan, bang bukun da mahantap in tunis sin paghuyup, di' da in manga sundalu magsakap.

⁹ Damikkiyan, in himumūngan niyu di' kahātihan sin manga tau apabila kamu magbichara sin bahasa piyatulun sin Rū sin Tuhan. Biya' da kamu sin nagbichara sadja pa hangin.

¹⁰ Mataud tuud ginisan bahasa dī ha liyukupan dunya, iban in katān bahasa awn hātihan niya pakaniya-pakaniya.

¹¹ Sumagawa', bang in hambuuk tau mamichara kāku' sin bahasa di' ku kahātihan biya' da kami sin magdugaing hula', di' magsabut bahasa.

¹² Pagga kamu matuyu' tuud kaawnan sin manga ingat-kapandayan iban barakat dayn ha Rū sin Tuhan, na pangayua niyu tuud isab kaawnan kamu sin ingat-kapandayan iban

barakat amu in makatabang magpahugut sin īman sin pagkahi niyu Almasihin.

¹³ Hangkan, in tau makapamichara sin bahasa piyatulun kaniya amu in di' kahātihan sin manga tau, subay siya isab mangayu' duwaa bang mān siya karihilan ingat magpahāti sin maana sin himumūngan niya.

¹⁴ Sabab bang sawpama aku mangayu' duwaa ha bahasa piyatulun kāku' sin Rū sin Tuhan, bunnal agad in lawm atay ku mangayu' duwaa, sagawa' bukun in lawm pikilan ku.

¹⁵ Na, pagga bihayān da in hāl niya, biya' ha ini in hinangun ku. Awn da waktu mangayu' aku duwaa atawa kumalang aku ha bahasa piyatulun kāku' sin Rū sin Tuhan, amu in di' kahātihan sin tau. Awn da isab waktu mangayu' aku duwaa atawa kumalang aku ha bahasa kahātihan sin manga tau, amu in naug da isab dayn ha pikilan ku.

¹⁶ Bang sawpama kamu magduwaa pagsarang-sukul pa Tuhan ha bahasa piyatulun kaniyu sin Rū sin Tuhan, biya' diin in kasambag “Amin” sin manga tau ha pagtipunan niyu, amu in di' makahāti sin bichara niyu? Wayruun dapat nila humāti bang unu in bichara niyu.

¹⁷ Minsan na sawpama marayaw tuud in duwaa pagsarang-sukul niyu pa Tuhan, bang di' da kahātihan sin manga tau, na di' da yan makapahugut sin īman nila.

¹⁸ Magsarang-sukul aku pa Tuhan sin labi tuud dayn kaniyu katān in barakat ku makapamichara sin bahasa piyatulun kāku' sin Rū sin Tuhan.

19 Malayngkan bang aku mamichara na manghindu' ha pagtipun-tipun sin manga Almasihin, mabaya' da aku mamung lima kabtangan ha kahātihan sin manga tau dayn sin mamichara aku salaksa' kabtangan ha bahasa piyatulun kāku' amu in di' nila kahātihan.

20 Na, manga taymanghud ku subay kamu di' magpikilan biya' bata'-bata' bang tungud sin ingat-kapandayan iban barakat piyatulun kaniyu sin Tuhan. Subay kamu magpikilan na tau maas. Malayngkan, bang tungud ha manga hinang mangī', subay kamu mag'akkal biya' sin bata'-bata' asibi' tuud, amu in wayruun unu-unu mangī' ha lawm pikilan niya.

21 Awn kiyasulat Parman sin Tuhan ha lawm Kitab sin manga kamaasan. Nagparman in Tuhan, amu agi,

“Pasampayun ku in Parman ku pa manga bangsa Israil,

labay dayn ha simud sin manga tau dayn ha dugaing bangsa, amu in dugaing in bahasa nila.

Sumagawa' minsan bihādtu in kaagi ku magpasampay sin Parman, di' nila da asipun.”

22 Hāti niya, in barakat makapamichara sin ginisan bahasa piyatulun sin Rū sin Tuhan hambuuk paltandaan magpakita' sin kawasa sin Tuhan ha manga tau di' magparachaya ha Almasi, bukun ha manga tau asal na nagpaparachaya. Sagawa' in barakat magpasampay sin Parman hambuuk paltandaan magpakita' sin kawasa sin Tuhan ha

manga tau asal na nagpaparachaya ha Almasi, bukun ha manga wala' nagpaparachaya.

²³ Na, bang sawpama in manga kamu Almasihin magtipun-tipun, ampa awn makahādil sin pagtipun-tipun niyu, tau dayn ha guwa' atawa tau wala' pa nagparachaya ha Almasi, hāti karungugan nila in kamu pakaniya-pakaniya magbichara sin bahasa piyatulun kaniyu, di' nila kahātihan, tantu makaiyan sila, in kamu yan manga dupang.

²⁴ Malayngkan, bang in kamu katān magpasampay sin Parman piyatulun kaniyu sin Tuhan, in tau nakahādil yan amu in manga tau dayn ha guwa' ka atawa amu in wala' pa nagparachaya ha Almasi magsiddik na sin in sila baldusa pagdungug nila sin himumūngan niyu. Kasayuhan nila na in manga dusa nahinang nila pasal sin manga himumūngan karungugan nila.

²⁵ In unu-unu pikilan tiyatapuk nila ha lawm atay nila gumuwa' na. Iban sumujud na sila mangarap pa Tuhan umiyan sin lapal, “Magsabunnal na tuud aku sin yan in Tuhan himahambuuk duun kaniyu.”

²⁶ Na, manga taymanghud ku in kabayaan ku bang kamu magtipun mangarap pa Tuhan, subay biya' ha ini in aturan sin pagdā sin manga ingat-kapandayan iban barakat natayma' niyu dayn ha Tuhan. In kaibanan kaniyu kumalang sin kalangan pamudji pa Tuhan, iban in kaibanan magnasihat sin Parman sin Tuhan, iban in kaibanan magpasampay sin piyanyata' kanila sin Tuhan.

Hāti in kaibanan isab maghimumūngan sin bahasa piyatulun sin Rū sin Tuhan, iban in kaibanan isab magpahāti sin maana sin himumūngan yan. In katān hinangun niyu subay makatabang magpahugut sin iman sin pagkahi niyu Almasihin.

²⁷ Bang awn mamichara sin bahasa piyatulun sin Rū sin Tuhan, subay duwa tū sadja in mamichara magsubli-subli. Hāti, subay awn magpahāti sin maana sin himumūngan nila.

²⁸ Na, bang sawpama wayruun makapahāti sin maana, in tau taga barakat mamichara sin bahasa piyatulun sin Rū sin Tuhan, subay siya di' na magkayba'. Makajari siya mamichara ha lawm atay niya sin bahasa yan tudju pa Tuhan.

²⁹ Damikkiyan, bang awn magpasampay sin Parman piyatulun kanila sin Tuhan, subay duwa tū sadja in mamichara. Hāti in kaibanan dumungdung sin bichara nila bang bunnal da dayn ha Rū sin Tuhan atawa bukun.

³⁰ Na, bang sawpama ha sa'bu sin hambuuk namimichara, in hangka-tau nagtagha' datungan Parman dayn ha Tuhan, subay in nagbibichara humundung, pasublihun mamichara in diyatungan Parman.

³¹ Makajari kamu katān magpasampay sin Parman bang kamu patulunan sin Tuhan sa' subay kamu magsubli-subli, ha supaya in manga tau katān dimurungug kaniyu makahāti marayaw ha wayruun sasat, iban humugut in pangatayan.

³² In tau taga barakat magpasampay sin Parman piyatulun kaniya sin Tuhan, subay

makagaga sin baya' niya mamichara pasal sin Parman sin Tuhan.

³³⁻³⁴ Sabab in kabayaan sin Tuhan maawn in kahatulan bukun kalingugan.

Na, ha pasal isab sin manga kababaihan subay sila di' magkayba' bang sila duun ha pagtipun-tipunan sin manga Almasihin, manga tau suku' sin Tuhan. Subay sila di' lumamud magsambung-laung ha manga kausugan, sabab amuna yan in aturan iyaagad sin manga kababaihan ha katān pagtipunan sin manga Almasihin. Karna' kiyabayta' ha lawm Kitab sin manga kamaasan in babai di' makajari mag'ūhan ha manga kausugan.

³⁵ Bang sila mabaya' makaingat pasal sin unu-unu na, subay na sila makauwi' pa bāy ampa sila mangasubu ha manga bana nila. Sabab makarihil kasipugan ha manga babai in lumamud magsambung-laung ha manga kausugan ha pagtipun-tipunan sin manga Almasihin.

³⁶ Atawa isab hangkan kamu di' magkahagad sin hindu' ku pasal ha pangannal niyu dayn kaniyu timagna' gimuwa' in Parman sin Tuhan. Atawa ha pangannal niyu kamu sadja isab in kiyanaugan sin Parman sin Tuhan. Na, nasā' tuud kamu.

³⁷ Hisiyu-siyu in nag'itung sin baran niya hambuuk magpapasampay sin Parman piyatulun kaniya sin Tuhan atawa taga barakat unu-unu na dayn ha Rū sin Tuhan, subay niya kaingatan sin in katān pamung ku kaniyu ha sulat ini daakan sin Tuhan.

³⁸ Sagawa' bang siya di' dumungug sin hindu' ku, ayaw isab kamu dumungug kaniya.

³⁹ Na, mahuli dayn duun manga taymanghud ku, in awla tuud subay pagtuyuan niyu, in barakat magpasampay sin Parman piyatulun kaniyu sin Tuhan, sagawa' bang isab awn mabaya' mamichara sin bahasa piyatulun sin Rū sin Tuhan, ayaw niyu lānga.

⁴⁰ Bang kamu magtipun-tipun mangarap pa Tuhan, subay in unu-unu katān hinangun niyu, maamu iban mahatul.

15

In hi Īsa Nabuhi' Nagbalik dayn ha Kamatay

¹ Na, bihaun manga taymanghud ku, hipatumtum ku kaniyu in Bayta' Marayaw, amu in bakas piyagnasihat ku kaniyu. In nasihat ku yan bakas niyu na kiyahagad iban amuna yan in piyangamdušan sin iman niyu.

² In Bayta' Marayaw amuna in makalappas kaniyu dayn ha murka', bang niyu pahūpun da pa lawm atay niyu. Sagawa' bang niyu isab di' dungugun in nasihat ku, hāti niya wayruun da kapūsan sin pagparachaya niyu.

³ Sabab kiyapasampay ku na kaniyu in hindu' nakawa' ku dayn ha Almasi, amu in hindu' labi awla tuud kagunahan niyu. In kiyahindu' ku kaniyu biya' da isab sin kiyasulat ha lawm Kitab, sin in Almasi miyatay ha supaya kitaniyu mapuas dayn ha dusa.

⁴ In siya bakas na kiyubul, sagawa' pag'abut tūy adlaw, nabuhi' siya nagbalik biya' da sin kiyasulat ha lawm Kitab.

⁵ Nagbangun mān siya dayn ha lawm paliyangan niya nagpanyata' siya mawn kan Pitrus. Pag'ubus, nagpanyata' na isab siya pa manga hangpu' tagduwa kiyawakilan niya.

⁶ Pagpuas yadtu, nagpanyata' na isab siya pa manga tau agad kaniya duun nagtitipun, awn labi limang gatus in taud nila. In kamatauran sin manga tau ini masi pa buhi' sampay pa bihaun, sagawa' in kaibanan miyatay na.

⁷ Pag'ubus yadtu, nagpanyata' na isab siya kan Ya'kub, ampa pa manga katān kiyawakilan niya.

⁸ Mahuli tuud dayn ha katān, nagpanyata' da isab siya kāku', minsan in pag'agad ku kaniya nagtagha' sadja, biya' sin sapantun bata'-bata' piyag'anak bukun ha bulan niya. Di' aku tūpun pagpanyataan niya.

⁹ Karna' ha katān kiyawakilan sin Almasi aku in mababa' tuud. Di' aku minsan tūpun tawagun hambuuk kiyawakilan niya, sabab sin katān kangīan nahinang ku ha manga Almasihin.

¹⁰ Daypara dakula' in tulung-tabang kāku' sin Tuhan, hangkan aku nahinang kiyawakilan sin Almasi, iban nagbunga tuud isab in tulung-tabang niya kāku'. Karna', labi tuud in tuyu' ku maghulas-sangsa' ha Almasi dayn ha katān manga kiyawakilan. Sagawa' in kasabunnalan niya, wala' ku yan nahinang sin baran-baran ku, sa' dayn ha tulung-tabang sin

Tuhan kāku'.

¹¹ Malayngkan, way āg, minsan hisiyu in nagpatanyag sin Parman kaniyu, aku ka atawa sila, sabab sibu' da tuud in piyagnasihat namu' kaniyu, amu in kiyahagad niyu.

In Almasihin Katān Buhiun da Magbalik sin Tuhan

¹² Na, pagga in piyagnasihat namu' kaniyu pasal sin Almasi nabuhi' siya nagbalik dayn ha kamatay, na, mayta' in kaibanan kaniyu namung sin in manga patay di' na mabuhi' magbalik?

¹³ Bang sawpama bunnal in bichara nila yan, in hāti niya, wala' nabuhi' nagbalik in Almasi, masi siya ha lawm kubul.

¹⁴ Iban bang sawpama in Almasi wala' nabuhi' nagbalik dayn ha kamatay, in hāti niya, wayruun da kapūsan sin pagnasihat namu', iban wayruun tagaran tungbas sin iman niyu.

¹⁵ Lāgi' biya' nila da kami iyan nagputing kami pasal sin Tuhan, sabab namayta' kami kaniyu sin nabuhi' nagbalik in Almasi. Sagawa' bang bunnal in bayta' nila, bat di' na mabuhi' magbalik in manga patay, na in hāti niya, wala' biyuh'i' nagbalik sin Tuhan in Almasi dayn ha kamatay.

¹⁶ Sabab bang sawpama di' na mabuhi' magbalik in manga patay, biya' da kamu imiyan, in Almasi wala' nabuhi' nagbalik dayn ha kamatay.

¹⁷ Iban bang sawpama in Almasi wala' nabuhi' nagbalik, in hāti niya, in pag'iman niyu

wayruun da kapūsan niya iban masi pa kamu ha lawm karusahan, wala' naampun sin Tuhan.

¹⁸ Iban in hāti niya da isab, in manga Almasihin miyatay, amu in nangandul ha Almasi, yadtu na ha lawm narka', (sabab wayruun nakapuas kanila dayn ha karusahan nila bang bunnal in Almasi yadtu masi ha lawm kubul niya, wala' nabuhi' nagbalik).

¹⁹ Bang in huwat-huwat natu' ha Almasi bat dī sadja ha dunya, iban wayruun tagaran taniyu ha adlaw mahuli, na kitaniyu na ini in manga tau makaluuy-luuy tuud ha lawm dunya.

²⁰ Sumagawa' in kasabunnalan niya, in Almasi biyuhi' nagbalik sin Tuhan, amu in paltandaan sin in katān Almasihin patay, buhiun da magbalik sin Tuhan ha adlaw mahuli.

²¹ In kamatay naawn, sabab sin dusa nahinang sin hambuuk tau, hi Apu' Adam. Damikkiyan, naawn in kabuhi' magbalik dayn ha kamatay sabab sin nahinang sin hambuuk tau, hi Īsa Almasi.

²² Asal in katān mānusiya' mapatay, pasal in kitaniyu katān panubu' hi Apu' Adam. Damikkiyan, in kitaniyu katān buhiun da magbalik sin Tuhan bang kitaniyu suku' sin Almasi nakapaghambuuk iban siya.

²³ In Almasi, amuna in miyuna nabuhi' nagbalik dayn ha katān. Ampa in sumunu', amuna in katān suku' niya. Mabuhi' sila magbalik ha waktu pagbalik niya mari pa dunya.

²⁴ Na, pag'ubus yadtu, dumatung na in

kahinapusan sin unu-unu katān kahālan ha lawm dunya. Hāti, daugun na sin Almasi in katān taga kusug iban kawasa, amu in simusulang ha Tuhan. Pag'ubus, hiungsud na sin Almasi pa Tuhan, Ama' niya, in katān unu-unu ha babaan sin kawasa niya.

²⁵ Sagawa' ha di' pa dumatung in waktu yan, asal kiyaganta' sin Tuhan in Almasi amu in makapagbaya' ha unu-unu katān, sakainu di' mapataalluk sin Tuhan in manga simusulang ha Almasi.

²⁶ Na, bang niya maubus na daugun in katān, mauway na in kamatay dayn ha mānusiya'. (Hāti niya, di' na magkamatay in mānusiya'.)

²⁷ Karna' kiyasulat in Parman sin Tuhan ha lawm Kitab ha pasal sin kawasa sin Almasi, amu agi, "In unu-unu katān kiyabutang sin Tuhan ha lawm pagbayaan sin Almasi." Sagawa' kiyaiingatan natu' isab, minsan in unu-unu katān ha lawm pagbayaan sin Almasi, in Tuhan bukun lamud, sabab siya in dimihil kawasa ha Almasi makapagbaya'-baya' ha unu-unu katān.

²⁸ Malayngkan, bang maabut na in waktu tumaalluk na ha Almasi in katān simusulang kaniya, in siya baran niya, amu in Anak Tuhan, magpabutang isab ha babaan sin Tuhan, amu in nagbutang sin unu-unu katān ha lawm sin pagbayaan sin Almasi. Hāti, in unu-unu katān tumaalluk na pa Tuhan.

²⁹ (Na, bicharahun ku isab magbalik kaniyu in pasal sin pagpabuhi' magbalik ha manga patay.) Biya' na sin addat sin kaibanan tau, magpaligu'

silanganti' sin mangapatay. Na, bang sawpama in mangapatay di' na mabuhimangbalik ha adlaw mahuli, unu in pūs sin hinangnila yan? Tantu wayruun kapūsan niya. Wayruun huwat-huwatun nila.

³⁰ Iban in mangakami isab, maytanamu' hipagtūk in baran namu' lumanggal sin unu-unu kapiligruhan dayn ha waktu pa waktu, bang wayruun huwat-huwat namu' sin mabuhida kami mangbalik dayn ha kamatay ha adlaw mahuli?

³¹ Manga taymanghud ku, makuyag tuud aku sin in kitaniyu hangka-akaran ha lawman hi Īsa Almasi, amu in Panghu' natu'. Hangkan, baytaan ta kamu tuud sin kasabunnalan, sin in aku ini dayn ha waktu pa waktu ha lawm sadjakapiligruhan, agun-agun na matay.

³² Biya' na sin kiyalabayan ku ha dāira Ipusus, nimanam aku kabinsanaan ha lawm lima sin mangatauhulaka', amu in biya' sapantun mangasattuwa talun. Na, mag'unu aku sumandal sin mangakabinsanaan biya' ha yan, bang hāt karayawan di ha dunya in puhungun ku? Bang sawpama bunnal in mangapatay di' na mabuhimangbalik, marayaw pa puspusun natu' na in paglami-lami natu' di ha dunya. Sambatan sin magpamung,

“Magpakansub kitaniyu kumaun iban minum.

Asal da kinsum-ku'nisa mapatay da kitaniyu.”

³³ Ayaw kamu magkahagad ha hindu' yan mangī', sabab “In tau mag'agad iban sin tau mangī', kalaminan sin addat mangī'.”

³⁴ Pabuntula niyu na in pamikil niyu, iban hundung na kamu maghinang sin kangian, Sabab baytaan ta kamu, awn pa kaibanan duun kaniyu in bukun agad ha Tuhan. Subay kamu masipug ha pasal yan!

In Ginhawa-Baran amu in Matup Humula' Didtu ha Surga'

³⁵ Sagawa' maray' awn duun mangasubu kaniyu bang biya' diin in kabuhi' magbalik sin patay, iban bang biya' diin in lupa sin ginhawa-baran nila.

³⁶ Karupangan in pangasubu biya' ha yan. Pikila niyu ba in binhi'. Bang niyu hitanum pa lupa' di' sa yan tumubu' bang di' mahansul muna.

³⁷ Iban bang magtanum bukun sa amu in asal na timutubu' in hitanum, sagawa' amu in binhi' pa, binhi' na ka sin pāy atawa unu-unu na binhi'.

³⁸ Asal giyaganta' sin Tuhan dayn ha kahandak niya in dagbus sin tiyanum ginis-ginisan, bang biya' diin in lupa amu in tumubu' dayn ha binhi' pakaniya-pakaniya.

³⁹ Damikkiyan, in manga mānusiya' iban manga ginisan sattuwa di' magsibu'-sibu' in unud nila. Dugaing in unud sin mānusiya', dugaing in unud sin manga sattuwa, dugaing in unud sin manga manuk-manuk, iban dugaing in unud sin manga ista'.

⁴⁰ Damikkiyan da isab magdugaing in ginhawa-baran suku' sin surga' iban sin suku' sin dunya. Dugaing in lingkat sin

ginhawa-baran suku' sin surga', iban sin lingkak sin ginhawa-baran suku' sin dunya.

⁴¹ Minsan isab in suga, bulan iban manga bituun, di' da magsibu' in lingkak sin sahaya nila. Iban minsan in manga bituun, kaniya-kaniya in lingkak sin sahaya nila.

⁴² Na, biya' ha yan in hantang sin ginhawa-baran sin manga patay bang mabuhi' na magbalik. Bang in patay hikubul na, in ginhawa-baran niya mahalul' na, sarta' kumangi' na, sa', bang in patay mabuhi' na magbalik, sumangun na siya sin ginhawa-baran amu in di' na magkangi' kasaumulan.

⁴³ Bang in patay hikakubul na, in ginhawa-baran niya kumangi' na in lupa iban wayruun na kusug niya. Sagawa' bang mabuhi' na magbalik, sumangun na siya sin ginhawa-baran malingkat iban makusug tuud.

⁴⁴ Bang in tau mapatay na, in ginhawa-baran niya sin di' siya ha dunya, amuna in hikubul, sagawa' bang siya mabuhi' na magbalik, sumangun na siya sin ginhawa-baran, amu in matup humula' ha surga'.

Hati niya dugaing in ginhawa-baran sin tau ha salugay niya di' ha dunya, dugaing isab bang siya didtu na ha surga'.

⁴⁵ Karna' in Parman ha lawm Kitab, amu agi, "In hi Adam hambuuk manusiya', piyapanjari sin Tuhan taga kabuhi'." Sumagawa' hi Isa amu in pagtawagun Adam ha ulihan, labi dayn kaniya, sabab siya in makarihil kabuhi' salama-lama didtu ha surga'.

⁴⁶ Biya' da ha ini in kajari niya. In mānusiya' dīhilan na muna sin Tuhan ginhawa-baran, amu in matūp humula' dī ha dunya. Pag'ubus ampa niya dihilan sin ginhawa-baran, amu in matūp humula' didtu ha surga'.

⁴⁷ In Adam nakauna, piyapanjari sin Tuhan dayn ha lupa' kiyumpul. Ampa in Adam ha ulihan, piyalahil sin Tuhan mari pa dunya dayn ha surga'.

⁴⁸ In katāntan tau piyag'anak dī ha dunya, simupu da ha hambuuk tau yadtu amu in piyapanjari sin Tuhan kiyumpul dayn ha lupa', sagawa' in kitaniyu sasuku' sin awn kasūngan makapasurga', in supuhan taniyu amuna hi Īsa, amu in limahil mari pa dunya dayn ha surga'.

⁴⁹ Na, ha salugay natu' dī ha dunya, simasangun kitaniyu sin ginhawa-baran biya' sin ginhawa-baran sin tau piyapanjari sin Tuhan dayn ha lupa', sagawa' ha waktu susūngun, sumangun na kitaniyu sin ginhawa-baran biya' sin ginhawa-baran hi Īsa amu in bakas limahil dayn ha surga'.

⁵⁰ Na, manga taymanghud ku, biya' ha ini in hātihan sin bichara ku yan. In ginhawa-baran natu' ini bihaun, di' makajari humula' ha surga', amu in hulaan sin Tuhan, sabab in ginhawa-baran natu' ini magkamatay iban mahalul'. Di' yan mabuhi' kasaumulān.

⁵¹⁻⁵² Dunguga niyu in bichara ku ini, amu in palihālan iyampa hipaingat kaniyu sin Tuhan ha bihaun. Hisiyu-siyu kātu'niyu agad kan Īsa, in abutan buhi' ha pagbalik mari sin Almasi pa

dunya di' makalabay kamatay, sagawa' paghuyup sin sangkakala amu in ha ulihan tuud, saruun-duun hangka-pillaw mata da, magtūy mapinda in ginhawa-baran taniyu katān. Karna' paghuyup sin sangkakala, in manga patay, mabuhi' na magbalik sarta' sumangun na sin ginhawa-baran, amu in tumatas sampay pa kasaumulan. Mapinda in ginhawa-baran natu' katān.

⁵³ Sabab in ginhawa-baran suku' sin dunya subay pindahan pa ginhawa-baran suku' sin surga'. In ginhawa-baran magkamatay subay pindahan pa ginhawa-baran di' magkamatay.

⁵⁴ Na, bang in ginhawa-baran suku' sin dunya, mapinda na pa ginhawa-baran suku' sin surga', iban in ginhawa-baran amu in magkamatay, mapinda na pa ginhawa-baran di' magkamatay, na, mabunnal na in kiyasulat ha lawm Kitab, amu agi,

“Wayruun na kamatay dumatung pa mānusiya' karna' pauwayun na tuud sin Tuhan.”

⁵⁵ “Nauway na in buga' taniyu mapatay.

Nauway na in kabinsanaan kumugdan kātu' pasal sin kamatay.”

⁵⁶ Na, hangkan mabuga' in mānusiya' mapatay, sabab kaingatan nila numanam sila kasiksaan tungbas sin manga dusa nahinang nila. Iban in sabab hangkan in tau magdusa dihilan kasiksaan, sabab in dusa, amuna in langgal sara' sin Tuhan.

⁵⁷ Sumagawa' magsarang-sukul kitaniyu pa Tuhan. Karna' dayn ha sabab sin nahinang sin Panghu' natu' Īsa Almasi, di' na kitaniyu

mabuga' mapatay, sabab piyuas niya na kitaniyu dayn ha manga dusa nahinang natu'.

⁵⁸ Na, hangkan manga taymanghud ku kalasahan, pakusuga iban pahuguta niyu in pangandul niyu ha Panghu' natu' Īsa Almasi. Pagtuyu' tuud kamu maghulas-sangsa' kaniya, sabab biya' na sin kiyaiingatan natu', in unu-unu hinang natu' sabab-karna' sin Almasi, awn sadja kapūsan niya.

16

In Pasal sin Pagtaw' Sīn Hipanabang ha Manga Almasihin

¹ Na, bihaun bicharahun ku in pasal sin pagtaw' sīn hipanabang ha manga pagkahi niyu Almasihin suku' sin Tuhan ha hula' Yahudiya. Hinanga niyu isab in biya' sin diyaakan ku ha manga jamaa Almasihin ha hula' Galatiya.

² Sakahaba' adlaw Ahad subay niyu kandihun in sīn, amu in ganta' hipanabang niyu pakaniya-pakaniya. In taud sin hipanabang niyu, subay da isab magtungud iban sin taud sin nausaha niyu, (hāti niya bang mataud in nausaha niyu, subay da isab mataud in hirihil niyu, sa' bang hangkatiyu' da, na, hangkatiyu' da isab in hirihil niyu). Taw'an niyu in sīn yan ha supaya pagdatung ku mawn saddiya na in tutulungan niyu.

³ Bang aku dumatung na mawn kaniyu, daakun ku in manga tau amu in napī' niyu kapangandulan dumā sin tutulungan niyu pa Awrusalam (Baytal Makdis). Dihilan ku sila

sulat, amu in magpakila kanila ha manga tau Awrusalam (Baytal Makdis).

⁴ Bang kagunahan tuud subay aku magbaran humatud sin tutulungan, na, mag'agad aku iban sin manga tau yan pa Awrusalam (Baytal Makdis).

In Ganta' hi Paul Mawn pa Kurintu

⁵ In ganta' ku bihaun, mawn kaniyu, sagawa' madtu aku muna pa hula' Makidun. Bang ku maubus na malatag in manga Almasihin duun ampa aku mawn kaniyu.

⁶ Kalu-kalu aku makalugay duun kaniyu. Maray' papuasan ku naa in timpu panghangin, ampa ku hilanjat in tulak ku, sukul mapaintul niyu in pagtulak ku pakain-pakain na in kadtuan ku.

⁷ Di' aku mabaya' tumibaw mawn kaniyu day'-day' sadja. In kabayaan ku makalugay-lugay aku duun kaniyu, bang isab dayn ha kabayaan da sin Tuhan.

⁸ Sagawa' dimi naa aku ha Ipius sampay mapuas in adlaw sin paghinang pagtawagun Kay'man.*

⁹ Sabab awn tuud lugal ku magnasihat di ha ini. Minsan mataud in simusulang kaku', mataud da isab in mabaya' dumungug sin pagnasihat ku.

¹⁰ Bang hi Timuti dumatung na mawn kaniyu, ayuputa niyu tuud siya marayaw, sabab in siya

* **16:8 16:8** Maawn in haylaya ini pagpuas ka'patan tag-siyam adlaw dayn ha Haylaya Paglappas Dayn ha Kamatay.

yan biya' da isab kaku' naghuhulas-sangsa' pa Tuhan.

¹¹ Hangkan ayaw niyu siya baba'-babaa. Gām mayan paintula niyu tuud siya bat marayaw in pagtulak-tulak niya. Hāti, makabalik siya mari kaku', sabab tiyatagaran ku in datung niya iban sin manga kaibanan taymanghud natu'.

¹² Na, ha pasal isab sin taymanghud natu' hi Apullus. Nakamataud ku na siya liyugus paagarun ha manga taymanghud natu' tumibaw mawn kaniyu, sagawa' wayruun pa tuud baya' niya magad ha bihaun. Malayngkan, timibaw da siya kunu' kaniyu bang awn na waktu niya.

In Kahinapusan Hilalaungan

¹³ Jaga kamu. Pahuguta niyu in pangandul niyu kan İsa Almasi. Ayaw kamu magawa. Iban pakitaan niyu in kusug niyu.

¹⁴ Iban unu-unu na in hinangun niyu, pakitaan niyu in kasi-lasa niyu ha pagkahi niyu.

¹⁵ Na, manga taymanghud ku, maray' kaingatan niyu da isab in pasal hi İstipanus iban sin manga anak-asawa niya. Sila yan in miyuna nagparachaya ha Panghu' İsa duun ha hula' Akaya. Matuyu' tuud sila tumabang ha manga tau suku' sin Tuhan. Na, junjungun ku kaniyu, manga taymanghud ku,

¹⁶ pagkahagad kamu sin hindu' sin manga tau biya' kanda İstipanus iban sin manga tau timatabang kanila ha hinang nila.

¹⁷ Makuyag aku sin dimatung mari hinda İstipanus, Pultunatu, iban hi Akiyus. Minsan

kamu di' makakari katān, in pagdatung nila mari biya' nakaubat sin tumtum ku kaniyu.

¹⁸ Sabab piyakuyag nila in atay ku biya' da isab sin pagpakuyag nila sin atay niyu. In manga tau biya' kanila subay niyu pag'addatan.

¹⁹ Na, magpasampay sin salam-duwaa nila kaniyu in manga jamaa Almasihin ha hula' Asiya. Damikkiyan, in hi Akili iban sin asawa niya hi Pirisila sampay sin manga tau agad kan Īsa magtitipun mangarap pa Tuhan duun ha bāy nila, magpasampay da isab sin salam-duwaa nila kaniyu, sabab in sila isab pagkahi niyu agad ha Panghu'.

²⁰ Damikkiyan, magpasampay da isab sin salam-duwaa nila kaniyu, in manga taymanghud natu' katān dī. Bang kamu magbāk iban sin manga pagkahi niyu Almasihin, pagsiyum kamu, tanda' sin paglasa-liyasahi niyu.

²¹ Mahuli dayn duun yari in salam-duwaa ku kaniyu katān, amu siyulat ku tuud sin baran ku. Aku hi Paul.

²² Hisiyu-siyu in di' malasa ha Panghu' Īsa kugdanan siya sin murka' sin Tuhan. Sumagawa' in hibichara ku kaniyu, “Maranata”, hāti niya, “Ya Panghu' bang mayan kaw magbalik na.”

²³ Mura-murahan bang mayan di' mabugtu' in tulung-tabang kaniyu sin Panghu' natu' Īsa Almasi.

²⁴ Kalasahan ta kamu katān sabab suku' kamu hi Īsa Almasi.

Wassalam.

Tausug
Tausug: Kitab Injil (The New Testament) New
Testament

copyright © 1998, 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Tausug)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Mar 2026 from source
files dated 9 Jul 2025

b67de408-6583-5c24-a713-3add7b39f840